

Raisins
South Africa

RAISINS SOUTH AFRICA (NPC)

Jaarverslag FJ2021

VISIE:

Die groei van 'n volhoubare en mededingende Suid-Afrikaanse rosyntjiebedryf.

MISSIE:

Om waarde te skep vir ons lede en belanghebbendes.

Dit sal as volg bewerkstellig word:

Verbeter die bedryf se produktiwiteit en winsgewendheid.

Bevorder Raisins SA as 'n topgehalte handelsnaam.

Deel inligting en kennis met ons lede in die waardeketting om risiko's te verminder.

Verteenwoordig die bedryf met eenstemmigheid.

Transformasie pro-aktief in die Suid-Afrikaanse rosyntjiebedryf te bevorder.

Inhoudsopgawe

Voorsittersverslag	Bladsy 2
Raisins SA - Samestelling van die direksie	Bladsy 4
Verslag: Hoof- uitvoerende bestuurder	Bladsy 6
1. RAISINS SA OORSIG	Bladsy 12
1.1. Agtergrond	Bladsy 12
1.2. Die Wet op die Bemarking van Landbouprodukte	Bladsy 12
1.3. Oorgang: Vanaf DTD na Raisins SA	Bladsy 13
1.4. Vordering tot op hede: Raisins SA	Bladsy 13
1.5. Raisins SA	Bladsy 14
1.5.1. Visie	Bladsy 14
1.5.2. Missie	Bladsy 14
1.5.3. Strategiese fokus	Bladsy 14
1.5.4. Bedryfswaardes en -beginsels	Bladsy 14
1.5.5. Sleutelprestasie-areas (bedryf se doelwitte)	Bladsy 14
1.6. Personeel	Bladsy 15
1.7. Raisins SA se advieskomitee	Bladsy 16
1.8. Verteenwoordiging	Bladsy 19
1.9. Slotsom	Bladsy 19
2. INLIGTING VAN MAATSKAPPY	Bladsy 20
2.1. Inleiding	Bladsy 20
3. ADMINISTRASIE VAN DIE STATUTÊRE HEFFING EN FINANSIES	Bladsy 20
3.1. Inleiding	Bladsy 20
3.2. Struktuur en Bestuur	Bladsy 23
3.3. Finansies	Bladsy 24
4. NAVORSING EN ONTWIKKELING	Bladsy 28
4.1. Oorsig van portefeulje	Bladsy 28
4.2. Tegnieese advieskomitee	Bladsy 30
4.3. Befondsingsvennote	Bladsy 30
4.4. Fokusareas	Bladsy 31
4.5. Hoëvlak projekterugvoering	Bladsy 32
4.6. Lesse geleer	Bladsy 38
4.7. Slotsom	Bladsy 38
5. MARKINTELLIGENSIE, -TOEGANG EN -ONTWIKKELING	Bladsy 39
5.1. Oorsig van portefeulje	Bladsy 39
5.2. Fokusareas	Bladsy 42
5.3. Bemarkingsadvieskomitee	Bladsy 45
5.4. Hoëvlak projekterugvoering	Bladsy 46
5.5. Lesse geleer	Bladsy 52
5.6. Slotsom	Bladsy 53
6. TRANSFORMASIE	Bladsy 54
6.1. Oorsig van portefeulje	Bladsy 54
6.2. Hoëvlak projekterugvoering	Bladsy 59
6.3. Lesse geleer	Bladsy 62
6.4. Slotsom	Bladsy 62
7. OORDRAG VAN INLIGTING, KOMMUNIKASIE EN KENNIS	Bladsy 62
7.1. Oorsig van portefeulje	Bladsy 62
7.2. Fokusareas	Bladsy 65
7.3. Hoëvlak projekterugvoering	Bladsy 66
7.4. Lesse geleer	Bladsy 69
7.5. Slotsom	Bladsy 69
8. VERKORTE FINANSIËLE STATE	Bladsy 70

Voorsittersverslag

Ons as landbouers sê sonder ophou “volgende jaar gaan ons beste jaar wees”.

Die jaar onder bespreking, 2021, was toe nie vir ons rosyneprodusente die beste jaar nie. Daar is egter wesenlike vordering deur Raisins SA vir die toekoms van ons bedryf gemaak. Ek lig graag drie punte in hierdie verband uit.

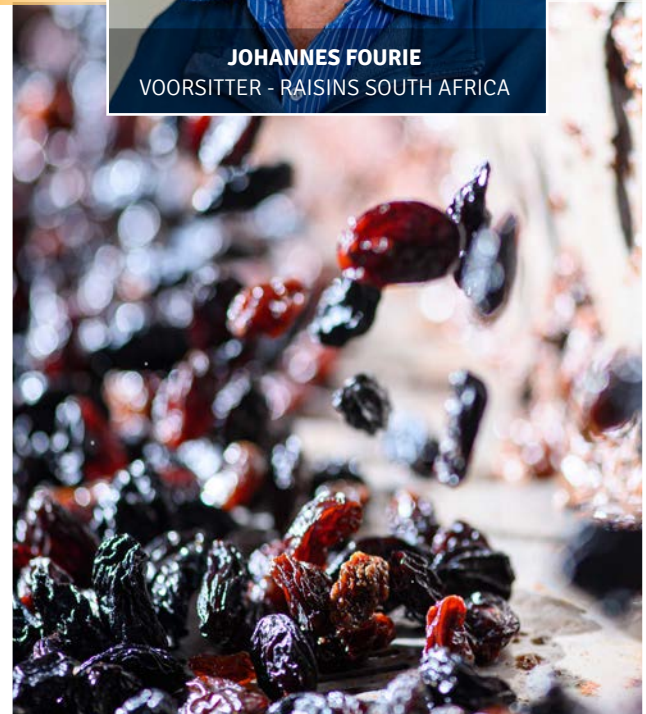
Eerstens: Beste kwaliteit plantmateriaal. Raisins SA het ’n leidende rol gespeel om saam met ons kwekers, Plant SA en SAPO, die beste virusvrye wingerdstokke beskikbaar te stel. Daar sal vir ’n kort tydperk minder plantmateriaal beskikbaar wees, maar ons sal in die langtermyn die vrugte daarvan pluk.

Tweedens: Goeie vordering met ons promosieprogram die Dried Fruit Alliance en ander produksielande help met hierdie bemerking. Die INC se primêre fokus is om die verbruik van neute en rosyne te stimuleer. Dit sluit wetenskaplike navorsingsprojekte in om die gesondheidsvoordele van neute en gedroogde vrugte te kan kommunikeer en verbruikers ingelig te hou. Daar word ook tans ondersoek ingestel na die generiese promosie van ons Suid-Afrikaanse kwaliteit rosyne.

Derdens: Die optimalisering van ons wingerdpraktyke vir die maksimalisering van ons produsente se netto inkomste. Dit is vir ons produsente ’n groot uitdaging om die regte spuitmiddels op presies die regte tyd toe te dien - veral gedurende die La Nina-fase waarin ons tans is. Sowel as om die regte praktyke met die droog-aan-die-stok-metode te volg.

JOHANNES FOURIE
VOORSITTER - RAISINS SOUTH AFRICA

’n Groot dank aan Stefan Jordaan en sy span om die beste kundiges met uitgesoekte produsente te laat saamwerk om vir ons as produsente met die beste tegnologie tot ons beskikking op ’n wenpad te plaas.

Dankie ook aan Ferdie wat bereid is om ’n ekstra uitdaging aan te pak om op die landbouterrein van Hoërskool Martin Oosthuizen, vir ons die proewe en navorsing te laat doen.

Ek vertrou dat die uitdagings wat ons as rosyneprodusente langs die Olifants- en benede Oranjerivier tans ervaar, ons sal help om as 'n landboufamilie in die regte rigting saam te trek. Ons mag nie toelaat dat eiebelang ons onredelike besluite laat neem nie. Ons hoef nie oor alles saam te stem nie, maar daar is talle platforms geskep waar ons met mekaar kan onderhandel om die beste uitkoms vir ons bedryf te beding.

Baie dankie ook aan Simoné Sell vir al die transformasieprojekte waarmee jy soveel sukses behaal. Ons is baie trots op ons opkomende landbouprodusente se suksesverhale.

My opregte dank aan ons hoof- uitvoerende bestuurder, Ferdie Botha, vir sy inisiatiewe en harde werk. Dankie ook vir jou span se samewerking en mentors op vele gebiede wat help om ons visie te verbreed sowel as vir al die borgskappe wat jy vir ons bedryf beding.

Dankie ook vir ons produsente se samewerking, vasbyt, aanhou en nie moed opgee nie.

“

Laastens: Al ons dank aan ons Hemelse Vader wat vir ons die gesondheid, moed en geloof gee om in Sy skepping voedsel te produseer.

”

Raisins SA - Samestelling van die direksie

JOHANNES FOURIE
VOORSITTER

DAVID VAN DER MERWE
VISE-VOORSITTER EN DIREKTEUR

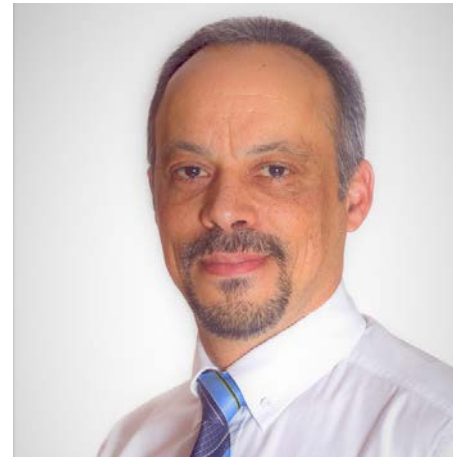
FERDIE BOTHA
HOOF- UITVOERENDE BESTUURDER

VAN ZYL VORSTER
DIREKTEUR

PETER KUILMAN
DIREKTEUR

ANTHONY MAC MINN
DIREKTEUR

GOG VAN DER COLFF
DIREKTEUR

EARL LOXTON
DIREKTEUR

BURGER DE VOS
DIREKTEUR

MATHILDA VAN DER WALT
NAMC OBSERVEERDER

SIMONÉ SELL
MAATSKAPPY-SEKRETAAR

Langdurige reën kwel produksie, maar nie gees van die bedryf

Verslag deur Ferdie Botha,
Hoof- uitvoerende bestuurder

Langdurige reën in die Oranjerivier produksiegebied het wesenlike skades aan die 2020/21 oes opgelewer. Die aanvanklike oesskatting was 85 000 ton en het op 74 000 ton realiseer. 'n Totale verlies van 25% is gely, met 18% wat toegeskryf kan word aan produksieverliese en 5-8% aan kwaliteit. Dit net na die 2019/20 seisoen waar pryse internasionaal onder druk was. Die Olifantsrivier het redelik goed presteer en sy grootste oes tot op hede gelewer.

Gebaseer op die totale amptelike rosyne hektare van nagenoeg 16 000 hektaar, is 'n oes van 100 000 ton nie vergesog nie. Dit impliseer rofweg 'n bemerkbare oes van 90 000 ton. SA se enkel grootste bemarkingsjaar tot op hede was ongeveer 72 000 ton. 'n Sprong van 72 000 ton na 90 000 ton, beteken dat ons volumes bemark in alle waarskynlikheid met dubbelsyfers moet groei. Die addisionele volumes van 20-25% kan pryse wesenlik onder druk laat vir SA produsente. Die depresiasie van die Rand het bygedra dat die verlaagde internasionale Dollar prys tot 'n mate absorbeer kon word, maar hierdie voordeel is van korte duur aangesien meeste (50%) van ons insette internasionaal aangekoop moet word.

Strategiese denke en samewerking word benodig om SA se markte uit te brei, om te verseker dat pryspunte nie onder druk geplaas word nie. Daar sal opnuut besin moet word oor hoe SA produk geposisioneer word om in premie markte marktaandeel te kan wen. Kwaliteit, voortdurende klem op voedselveiligheid, naspeurbaarheid en dryf na die volhoubaarheidstema in die wêreld sal deurslaggewend wees.

“

*Verbruikspatrone het verander,
met verbruikers wat steeds groter
klem lê op gesondheidsvoordele
van produkte.*

”

'n Deurslaggewende suksesfaktor vir die toekoms sal wees, tot watter mate ons suksesvol sal kan aanhaak aan die groeiende 'snacking' verkoopskategorie.

Dit is op hierdie gebied waar samewerking en strategiese denke, bepalend sal wees vir die toekoms van die bedryf. Raisins SA speel reeds 'n leidende rol om samewerking onder verpakkers en produksiegebiede regoor die wêreld te bevorder en soortgelyk as ander bedrywe soos Avokado's, Sitrus en Macadamias verantwoordelikheid te neem om groter vraag na ons onderskeie produkte te bewerkstellig. Die sukses van ons aksies op hierdie gebied gaan 'n sleutelfaktor wees om markte te laat groei en ontwikkel om sodoende die wêreldvraag na rosyne te stimuleer.

Alhoewel innoverende denke benodig word aan die bemerkingskant, beteken dit nie dat tegniese (produksie) aangeleenthede nie aandag moet geniet nie. Raisins SA is geposisioneer om 'n gebalanseerde benadering tot ons bedryf aan te pak en dinamies te wees in die proses.

Die jaarverslag verteenwoordig die derde volle jaar siklus sedert die vestiging en implementering van 'n 'hernude' bedryfstruktuur, met die hoofdoel om die SA rosyntjiebedryf se belange te bevorder op die bemerkings- en tegniese areas.

Groot bydraes is gelewer in 'n poging om kommunikasie aan lede te verbeter. Die doel van hierdie jaarverslag is om terugvoer te gee oor die prestasies bereik oor die afgelope 2021 periode, asook om die lesse wat geleer is uit te wys waar ons as organisasie kan verbeter.

Ek vestig graag ons direksie se aandag op die volgende vyf hoëvlak-areas van prestasie van Raisins SA [NPC] oor die afgelope finansiële jaar (FJ2021).

Strategie 2020-2025

Die wêreld ekonomie, landbou en ons bedryf het tans te make met baie onsekerheid. Wat die rosyntjiebedryf betref, het ons oor die afgelope twee jaar, relatief gesproke, twee moeilike seisoene beleef. Dit onderstreep weereens die relevansie van die strategiese doelwitte wat vir die komende vyf (5) jaar gestel is.

Desnieteenstaande is dit van uiterste belang dat ons as bedryf ons nie vasstaar teen hierdie korttermyn tendense nie, maar eerder positief bly en 'n langtermyn standpunt inneem. Gevolglik is verdere 'belegging' in ons bedryf krities om ons mededingendheid te ontwikkel en te verbeter, waar verskeie gebreke produktiwiteit negatief beïnvloed. Die strategiese 5 jaar plan is gedurende 2020 tydens persoonlike besoeke en virtuele vergaderings gekommunikeer. Ondersteuning is deur produsente en verpakkers gegee sowel as ander organisasies ondersteunend tot die bedryf. Dienooreenkomstig is die voorgestelde heffingsiklus vir 2021-2024 ondersteun, suksesvol ingedien en onderteken deur Minister Thoko Didiza en het dit finaal verskyn in die Staatskoerant van 11 Desember 2020.

Strukture, bestuur en finansies om ons organisasie te laat groei

Oor die afgelope jaar was daar klem gelê op die inwerkingstelling van drie komitees, naamlik i) 'n tegniese-; ii) 'n mark- en iii) 'n transformasie komitee. Die hoofdoel vir hierdie komitees is om in meer detail bedryfsrisiko's aan te spreek en aksies (projekte) voor te stel en te motiveer vir goedkeuring na die Droë-wingerdvrugte Producente Organisasie (DWPO) en finaal dan deur die direksie.

Terselfdertyd neem portefeuljebestuurders verantwoordelikheid om pro-aktief aksies te loods om addisionele fondse te bekom ter ondersteuning van Raisins SA se mandaat. Hierdie aksies is daargestel om te verseker dat projekte wat geïnisieer word, ondersteun word vanaf grondvlak en dat deursigtigheid bevorder word.

Menslike hulpbronne

Raisins SA het 'n jong span ontwikkel oor die afgelope drie jaar en bestaan uit sewe permanente poste. Die voorgestelde- en aanvaarde organogram is dienooreenkomstig in werking gestel en bestaan uit vyf portefeuljes, naamlik: Navorsing en Ontwikkeling (Stefan Jordaan), Transformasie (Simoné Sell), Inligting en Kommunikasie (Bekkie van Aarde), Marktoegang en -ontwikkeling (Ferdie Botha) en Administrasie (Ferdie Botha/Madene Conradie).

Goeie samewerking bestaan tussen Raisins SA en Departement Landbou (op provinsiale- sowel as nasionale vlak) en het bygedra dat goed gekwalifiseerde gegradueerdes kon aansluit ter ondersteuning en uitbreiding van ons kapasiteit. Tans bestuur Raisins SA 72 gegradueerde studente, waarvan vier onder sy direkte beheer is.

Kern besigheidsaktiwiteite

Vanuit 'n **tegniese oogpunt** is sleutelkwessies identifiseer en word dit voortdurend aangespreek. Dit sluit die volgende in: 'n fokus op die gehalte van plantmateriaal, plantverbetering, die evaluasie van nuwe kultivars en onderstokke, verbeterde produksiepraktyke, oesskattings en produksieverlae, vrugtevlieë en watergehalte. Nuwe projekte is in 2020 geloods om spesifiek droogmetodes weer te ondersoek en aanbevelings te maak tot die bedryf. Gedurende 2021, is verdere werk gedoen om kostes op drooginfrastruktuur te bepaal vir publikasie in 2022.

Daarbenewens is daar voortgesette skakeling met verskeie navorsingsvennote en -inrigtings, terwyl ons ook die operasionele struktuur hersien wat insette en leiding aan ons navorsing- en ontwikkelingsaktiwiteite moet gee, om te verseker dat dit belyn is met die bedryf se praktyke en risiko's, en deurlopend verbeter. Ons besef dat sekere verbeterings noodsaaklik is om veral navorsing- en ontwikkelingsaktiwiteite te verbeter.

Wat **marktoegang en -ontwikkeling** betref, is werk daarvan gemaak om 'n gefokusde aanslag tot die bemarking van SA rosyntjies van stapel te stuur. Die internasionale bemarkingsveldtog vir SA rosyntjies is as die eerste-van-sy-soort, geloods. Ons doel is om die vraag na rosyntjies oor die algemeen, maar veral dan Suid-Afrikaanse rosyntjies, te bemark en verhoog. In vergelyking met ander uitvoer-gefokusde bedrywe in SA (tafeldruiwe, wyn, sitrus, sagte vrugte, vleis, ens.) is ons bedryf ten minste tien jaar agter. Daar word dus bykomende hulpbronne en werk benodig om hierdie portefeulje te bevorder, wat beskou word as 'n groot prioriteit gegewe ons groeiende volumes. Die norm in besigheidskonteks is om minstens 3-5% van die omset in die bemarking van 'n produk te belê. As ons op gelyke voet ons spandering teen Kalifornië wil doen, benodig ons jaarliks ongeveer R40 miljoen. Dit teenoor ons huidige spandering van ongeveer R4.5 miljoen.

Ons **transformasie portefeulje** het reuse treë gegee in die uitvoer van ondernemingsontwikkeling, ontwikkeling van vaardighede en sosio-ekonomiese aktiwiteite. 'n Aantal projekte is van stapel gestuur saam met vennote soos die Noord-Kaap Departement van Landbou en Landelike Ontwikkeling, die Industrial Development Corporation, AgriSETA, Nietvoorbij, South African Table Grapes, Blucuso, Silver Moon en die Eksteenskuil Agricultural Co-Operative. Die impak op ons gemeenskappe is merkbaar.

Kliënte en belanghebbendes

Ons produsente is van kardinale belang tot die sukses van die bedryf deur middel van die voortgesette lewering van die wêreld se beste roumateriaal (rosyntjies). Daarbenewens speel ons produsentelede 'n beslissende rol in ons plaaslike gemeenskappe in terme van werkskepping en welvaartskepping, ook vir die komende generasies. Ongelukkig word hierdie bydraes nie altyd erken of waardeer nie. Dit is gevolglik ook ons verantwoordelikheid om 'ons storie' met die verskillende vennote en belanghebbendes te deel.

Vennootskappe is 'n sleutel tot die sukses van Raisins SA. Oor die afgelope jaar groei ons steeds met bykomende vennote wat betrokke raak en beide finansiële- en of nie-finansiële bystand bied, in ons werksaamhede. Dus, 'n spesiale boodskap van dank aan almal vir julle ondersteuning, toewyding en raadgewing tot ons organisasie en bedryf. Almal het 'n deel bygedra tot die sukses van die prestasies in die afgelope finansiële jaar, 2021. Aan elke portefeulje bestuurder, groot dankie vir jul passie om 'n bydrae te lewer. 'n Groot dankie vir elke student wie betrokke is, dankie vir jul ondersteuning.

“

Namens die personeel van Raisins SA bedank die bestuur hiermee die direksie en uitvoerende bestuur vir die uitvoer van hul fidusiêre pligte met sorg en visie.

Aan ons voorsitter, dankie vir jou toewyding en ondersteuning tot die uitvoer van ons aksies en betrokkenheid.

Ons vertrou dat daar saamgewerk sal word en ons moderne uitdagings doelgerig aangespreek sal word.

”

FERDIE BOTHA
HOOF- UITVOERENDE BESTUURDER

Impak op Bruto Binnelandse Produk (BBP)

Direkte Impak: **R1 787 miljoen**
 +
 Indirekte Impak: **R622 miljoen**
 +
 Geïnduseerde Impak: **R1 705 miljoen**

Totale Impak: R4 114 miljoen

Wêreldproduksie
 ongeveer **1.3** Miljoen Ton

Suid-Afrikaanse
 produksie **72 680** Ton

Suid-Afrika
 se bydrae **5%** van
 beslaan wêreldproduksie

Suid-Afrikaanse marktaandeel

Uitvoere **7%** | Goues +- **25%** | Thompson +- **15.4%**

Groei in produksie volume verwag in die volgende 5 jaar

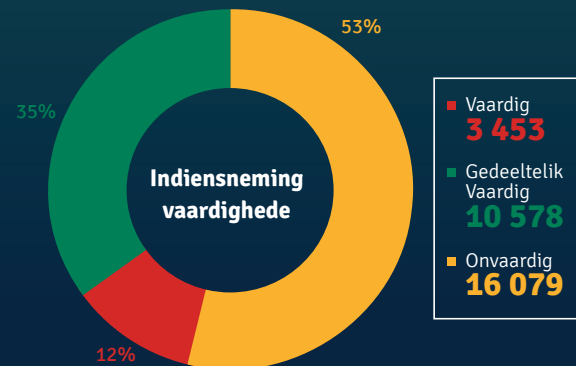
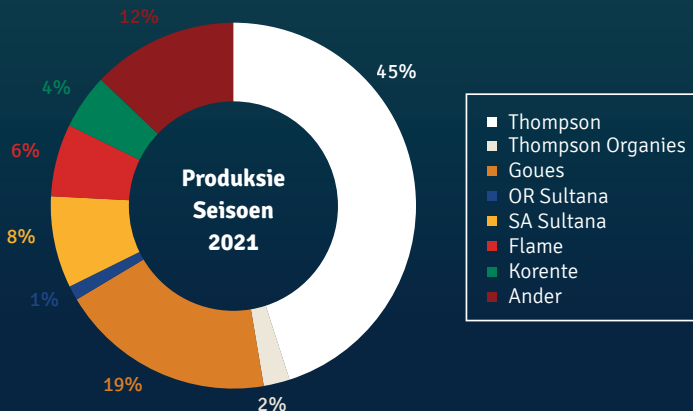
- ← PROGNOSSES →
- Groter opbrengs kultivars om laer opbrengs te vervang
 - Regering belegging in wingerd ontwikkeling
 - Wyn produsente mag verander na rosyn produksie
 - Verhoging in water toevoer - Clanwilliam Dam

100 000 ton per jaar

18% van die totale SA druive produksie in 2020/2021

7de grootste produseerder wêreldwyd

Stadige groei sedert deregulering in 1996

1. RAISINS SA OORSIG

No matter how brilliant your mind or strategy, if you are playing a solo game you always shall loose out to a team

~ Reid Hoffman (LinkedIn) ~

1.1. Agtergrond

Die Suid-Afrikaanse droëvrugtebedryf is 'n bedryf met 'n trotse geskiedenis, met sy oorsprong in die laat 1600's. Oor die afgelope eeu het die bedryf met lang hale gegroei en word dit vandag beskou as 'n wêreldklas en premium gehalte mark, veral in die geval van rosyntjies. Desnieteenstaande is daar oor die afgelope vyf jaar verskeie strategiese gesprekke gevoer om die rosyntjiebedryf se toekoms te bevorder.

1.2. Die Wet op die Bemaking van Landbouprodukte

Die Wet op die Bemaking van Landbouprodukte, Nr. 47 van 1996, soos gewysig, maak voorsiening vir die vestiging van statutêre maatreëls naamlik statutêre heffings, die beheer van die uitvoer van landbouprodukte, rekords en opgawes, en registrasie. Statutêre maatreëls vir die droëvrugtebedryf word sedert 2002 ingestel, met die organisasie se ontstaan in 1997.

Sodra 'n maatreël deur die Minister van Landbou, Bosbou en Visserie (voortaan verwys na as “die Minister”) bekragtig is, word dit afdwingbaar sodra dit goedgekeur en gepromulgeer is. 'n Statutêre heffing kan beskou word as 'n 'toegewyde belasting' per eenheid van 'n landbou handelsprodukt in enige stadium van die bemarkingsketting tussen die produseerder en die verbruiker wat vir 'n spesifieke doel geneem word, soos byvoorbeeld navorsing en ontwikkeling, die deel van inligting en kennis ter verbetering van deursigtigheid in die bedryf, transformasie, die instandhouding van marktoegang en selfs die verkryging van toegang tot nuwe markte. Registrasie is 'n statutêre maatreël wat in meeste landbousektore geïmplementeer word ten doel om 'n databasis van rolspelers in die betrokke bedryf te skep, bv. produsente, prosesseerders, ens. Rekords en opgawes word implementeer vir die versameling en verspreiding van generiese markinligting, om rolspelers in die waardeketting in staat te stel om ingeligte strategiese besluite te neem.

Na die deregulering van die mark in die laat 1990's het die droëvrugtebedryf se lede besef daar is 'n behoefte om die bedryf te struktureer en te organiseer na afloop van markbevryding en die einde van bemarkingsrade.

Droëvrugte Tegniese Dienste (DTD) is in 1997 deur droëvrugteprodusente gevestig om hierdie potensiële institusionele mislukking aan te spreek. Produsente was besorg dat sekere funksies wat voorheen deur die Droëvrugteraad uitgevoer is, en nie meer gedoen gaan word nie, 'n negatiewe impak op die bedryf sou hê, met gepaardgaande hoë vlakke van onsekerheid. Die vraag was: “Wie gaan die droëvrugteprodusent verteenwoordig en optree ter bevordering en tot voordeel van die bedryf se spesifieke agenda?” Dit het gelei tot die totstandkoming van die produsente-organisasie, DTD, om die leemte te vul wat gelaat is deur die institusionele veranderinge. In die vroeë 2000's het DTD sy statutêre aansoek aan die Minister voorberei via die NAMC. Sedert 2002 is 'n statutêre heffing ingestel om bedryfsverwante aktiwiteite te befonds.

1.3. Oorgang: Vanaf DTD na Raisins SA

Weens die weselike implikasie van die herstrukturering wat in die Suid-Afrikaanse droëvrugtebedryf plaasgevind het, sluit ons hierdie afdeling in as deel van die 2021 jaarverslag. Oor die afgelope vyf jaar is verskeie formele en informele gesprekke gevoer wat ten doel gehad het om die droëvrugtebedryf in SA (m.a.w. DTD) te herstruktureer om sodoende sy lede beter te dien.

Gedurende 2018 is 'n finale strategiese besluit geneem om weg te beweeg van Hortgro Services en 'n nuwe weg in te slaan om die bedryf se eie identiteit en institusionele kapasiteit te vestig en te ontwikkel, met 'n fokus op waardeskepping vir die deelnemers en belanghebbendes in die bedryf se waardeketting.

Raisins SA het gespruit uit die behoefte aan die herstrukturering van die bedryf; die organisasie is die slotsom van die evolusie van die dienste gelewer deur die DTD na 'n meer gespesialiseerde en verfynde instrument, gefokus op die spesifieke en unieke behoeftes van SA se rosyntjiebedryf.

Raisins SA is 'n nie-winsgewende maatskappy, 'n navorsing en ontwikkeling, asook markontwikkelingsorganisasie in produsentebesit wat SA se R4-miljard rosyntjiebedryf dien. Die herstrukturering is teen einde 2018 voltooi en op 1 Januarie 2019 is Raisins SA se nuwe Akte van Oprigting amptelik deur die Suid-Afrikaanse Registrateur van Maatskappye aanvaar. Raisins SA is 'n staatserkende organisasie, net soos Potatoes South-Africa (PSA), Vinpro, South African Table Grapes (SATI), Citrus Growers Association (CGA) en so meer.

1.4. Vordering tot op hede: Raisins SA

Die volgende is tot op hede bereik:

- Die skep van nuwe bestuurskapasiteit (April 2018).
- Voltooi die herstrukturering van die droëvrugtebedryf in SA (Desember 2018).
- Amptelike hervestiging van die bedryf se hoofkantoor na Uppington (Januarie 2019).
- Aanstelling van 'n direksie, soos gelei deur die nuwe Memorandum van Verstandhouding (MvV) (Januarie 2019).
- Goedkeuring van begroting vir die 2019 finansiële jaar (Januarie 2019).
- Aanstelling van sleutelposte in Raisins SA se organogram (Augustus 2019).
- Bekendmaking van die eerste jaarverslag om produsente van die finansiële jaar se prestasie te verwittig.
- Voltooi van Raisins SA se heffingsiklus (2016-2020) (31 Desember 2020).
- Ontwikkeling van 'n strategiese plan vir die SA rosynebedryf (2020-2025).
- Indien van Raisins SA se nuwe heffingsiklus (2021-2024).
- Uitvoer van Raisins SA mandaat, wat in verdere besonderhede in hierdie jaarverslag bespreek word, spesifiek met 'n fokus op die 2021 finansiële jaar.

1.5. Raisins SA

Oor die afgelope jaar het Raisins SA ons strategiese doelstelling in terme van bestuurstrukture en die uiteindelige waardestelling aan ons produsentelede opgestel, en homself daartoe beywer om die visie en doelwitte soos uiteengesit in die “PROJECT RISE” uit te leef.

1.5.1. Visie

“Die groei van ’n volhoubare en mededingende Suid-Afrikaanse rosyntjiebedryf.”

1.5.2. Missie

Ons missie is om waarde te skep vir ons lede en belanghebbendes, wat as volg bewerkstellig sal word:

- **Verbeter die bedryf se produktiwiteit en winsgewendheid** - dit sal uitgevoer word deur produksiepraktyke te verbeter, nuwe kultivars (bo- en onderstokke) te evalueer en te kommersialiseer, innoverend te wees in ons benadering en relevante navorsing- en ontwikkelingsaktiwiteite te onderneem om die bedryf te bevorder.
- **Posisioneer en bemark SA rosyntjies** as ’n premium-gehalte handelsmerk. Die 2020 periode dien as die basisjaar van waar ’n toegewyde promosie aksie geloods is om die bedryf en sodoende die ‘storie’ van SA rosyne oor te dra aan die mark.
- **Die skep van inligting, intelligensie en kennis**, en die verspreiding hiervan onder die lede van ons waardeketting om risiko’s te beperk, doeltreffendheid te verskerp, sterk en veerkragtige ekonomiese werksaamhede te bou, vertroue te versterk en ’n positiewe impak op ons omliggende gemeenskappe te hê.
- Proaktief deel te neem, in samewerking met die regering, om opkomende produsente te ondersteun en vaardighede te ontwikkel in die bedryf ter bevordering van **transformasie**.
- Om die bedryf te verskaf van ’n verenigde ‘stem’ wat namens die lede van die bedryf kan skakel en sodoende vennootskappe en verhoudings met belanghebbendes kan bevorder.

1.5.3. Strategiese fokus

Ons strategie is gebaseer op die langtermyn volhoubaarheid van die SA rosyntjiebedryf, met die fokus op waardeskepping vir al ons belanghebbendes. Al ons aksies word onderskryf deur die vier beginsels van volhoubaarheid, naamlik:

- Goeie bestuur
- Ekonomiese veerkragtigheid
- Omgewingsintegriteit
- Sosiale welstand

1.5.4. Bedryfswaardes en -beginsels

- **Integriteit** - Eerlikheid, Eerbaarheid, Verantwoordbaarheid
- **Waarde-gedrewe** - Kliënt-gefokus, Innoverend, Aanpasbaar
- **Onafhanklikheid** - Objektief, Deursigtig
- **Professioneel** - Respek
- **Vennootskappe** - Spanwerk, Sinergie
- **Bemagtiging** - Leer, Ontwikkel, Vooruitgang

1.5.5. Sleutelprestasie-areas (bedryf se doelwitte)

Raisins SA se strategiese doelwitte is as volg:

- **Goeie korporatiewe bestuur** van bedryfstrukture - doeltreffende administrasie van die statutêre heffing tot voordeel van die oorhoofse bedryf.
- **Versterk en groei marktoegang** vir ons produk.
- **Bestuur produk gehaltestandaarde** en voedselveiligheid sekerheid.
- Befonds en bestuur toepaslike **navorsing- en ontwikkelingsinisiatiewe**.
- **Bestuur van inligting, kommunikasie en kennis**.
- Proaktief bestuur van **transformasie en kapasiteitsontwikkeling** in die bedryf.

1.6. Personeel

'n Jong span is oor die afgelope 24 - 36 maande saamgestel om die bedryf te verteenwoordig en te bevorder op verskeie vlakke. Raisins SA het sewe (7) permanente poste en een kontrak pos. Departement Landbou ondersteun Raisins SA se doelwitte verder deur vier (4) poste te finansier, vir ontwikkeling van vaardighede in die bedryf.

FIGUUR 1: RAISINS SA PERSONEEL (2021)

AGTER V.L.N.R.:

Bradwin Lester (navorsingsassistent), Percy Jooste (voedselveiligheid en kwaliteit), Stefan Jordaan (senior landbouspesialis), Ferdie Botha (hoof- uitvoerende bestuurder), Simoné Sell (transformasie bestuurder), Alberto Brandt (junior navorsers), Michael Redelinghuys (junior navorsers)

Voor V.L.N.R.:

Cereline van Wyk (skoonmaakster), Madene Conradie (kantooradministrateur), Bekkie van Aarde (inligting en kommunikasie bestuurder), Victoria Ramafoko (junior navorsers), Lucian Fredericks (junior navorsers)

1.7. Raisins SA se advieskomitee

Die Droë-wingerdvrugte Produsente Organisasie (Raisins SA se advieskomitee), meer algemeen bekend as die DWPO, dien as advieskomitee tot die direksie om te verseker dat produsente se stem gehoor word en dienooreenkomstig prioriteite van Raisins SA se werksaamhede inlig.

Verteenwoordigers van die DWPO is tans:

DWPO Oranjerivier

Johannes Fourie
Groblershoop
2024 (Voorsitter)

Marius Kruger
Wegdraai
2023

Peare Liebenberg
Grootdrink
2022

David van der Merwe
Louisvale/Upington
2021

Schalk Engelbrecht
Louisvale
2022

Hendrik Kuhn
Kalksluit
2022

Zietsman van der Walt
UAP
2022

André Oberholzer
Kanoneiland
2023

Adriaan Pearson
Kanoneiland
2024

De Wet Thirion
Keimoes
2024

Petri Hanekom
Keimoes
2022

Llewellyn Adams
Eksteenskuil
2022

Wiaan Janse van Rensburg
Friersdale/Kakamas
2023

Burger de Vos
Marchand
2024

Hannes Koortzen
Marchand
2024

Jaco Malan
Augrabies
2022

DWPO Olifantsrivier

Lammi Geldenhuys
Lutzville
2023

Wilco Engelbrecht
Koekenaap
2023

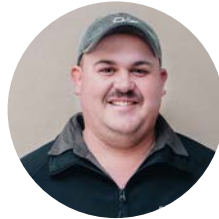
Kleinjan Theubes
Kapel
2023

Van Zyl Vorster
Kapel
2023

NJ Wiese
Vanrhynsdorp
2021

Leon Wessels
Vanrhynsdorp
2023

Merwe Kriel
Trimoa
2023

Vlam Taljaard
Trimoa
2023 (Voorsitter)

Jandre van Zyl
Trimoa
2021

1.8. Verteenwoordiging

Raisins SA word ook op verskeie ander bedryfsstrukture verteenwoordig om die belange van die bedryf te bevorder:

Tabel 1: Bedryfsvertteenwoordiging

Instansie	Persoon	Sekundi	Posisie
Raisins SA Industrie Trust	Johannes Fourie	NVT	Trustee, voorsitter
Raisins SA Industrie Trust	Van Zyl Vorster	NVT	Trustee
Raisins SA Industrie Trust	Ferdie Botha	NVT	Trustee
SAPO	Ferdie Botha	David van der Merwe	Trustee
FruitFly Africa	Ferdie Botha	Stefan Jordaan	Direkteur
Culdevco	Ferdie Botha	Willem Bestbier	Direkteur
Tissue Culture Lab	Niël Kirsten	NVT	Direkteur
Plant SA	Stefan Jordaan	Ferdie Botha	Verteenwoordiger
Suid-Afrikaanse Wyn en Wingerd Vereniging	Stefan Jordaan	Ferdie Botha	Verteenwoordiger
Agri SA	Ferdie Botha	Wiaan Janse van Rensburg	Verteenwoordiger
Agri NK	Ferdie Botha	Wiaan Janse van Rensburg	Verteenwoordiger
Agri WK	Ferdie Botha	Van Zyl Vorster	Verteenwoordiger
Hortforum	Ferdie Botha	Stefan Jordaan	Verteenwoordiger
Internasionale Sultana Konferensie	Johannes Fourie	Ferdie Botha	Komitee
International Nut and Dried Fruit Council	Ferdie Botha	Bekkie van Aarde	Lid
Frucom	Ferdie Botha	Stefan Jordaan	Lid

1.9. Slotsom

Die grondslag van Raisins SA is gelê om ons bedryf se belange te bevorder. Bestaande kapasiteit en strukture is in plek gestel om die maksimum waarde aan ons lede te verseker.

2. INLIGTING VAN MAATSKAPPY

2.1. Inleiding

Maatskappy registrasienommer:	1997/019805/08
Geregistreerde kantoor:	Groenpuntweg 9 Keidebees UPINGTON 8801 Posbus 2536 UPINGTON 8800
Ouditeure:	Venter en Vennote Posbus 204 UPINGTON 8800
Bank:	Eerste Nasionale Bank Hoek van Schröder en Hill straat UPINGTON 8801
Maatskappy-sekretaresse:	Simoné Sell
Webwerf	www.raisinsa.co.za

3. ADMINISTRASIE VAN DIE STATUTÊRE HEFFING EN FINANSIES

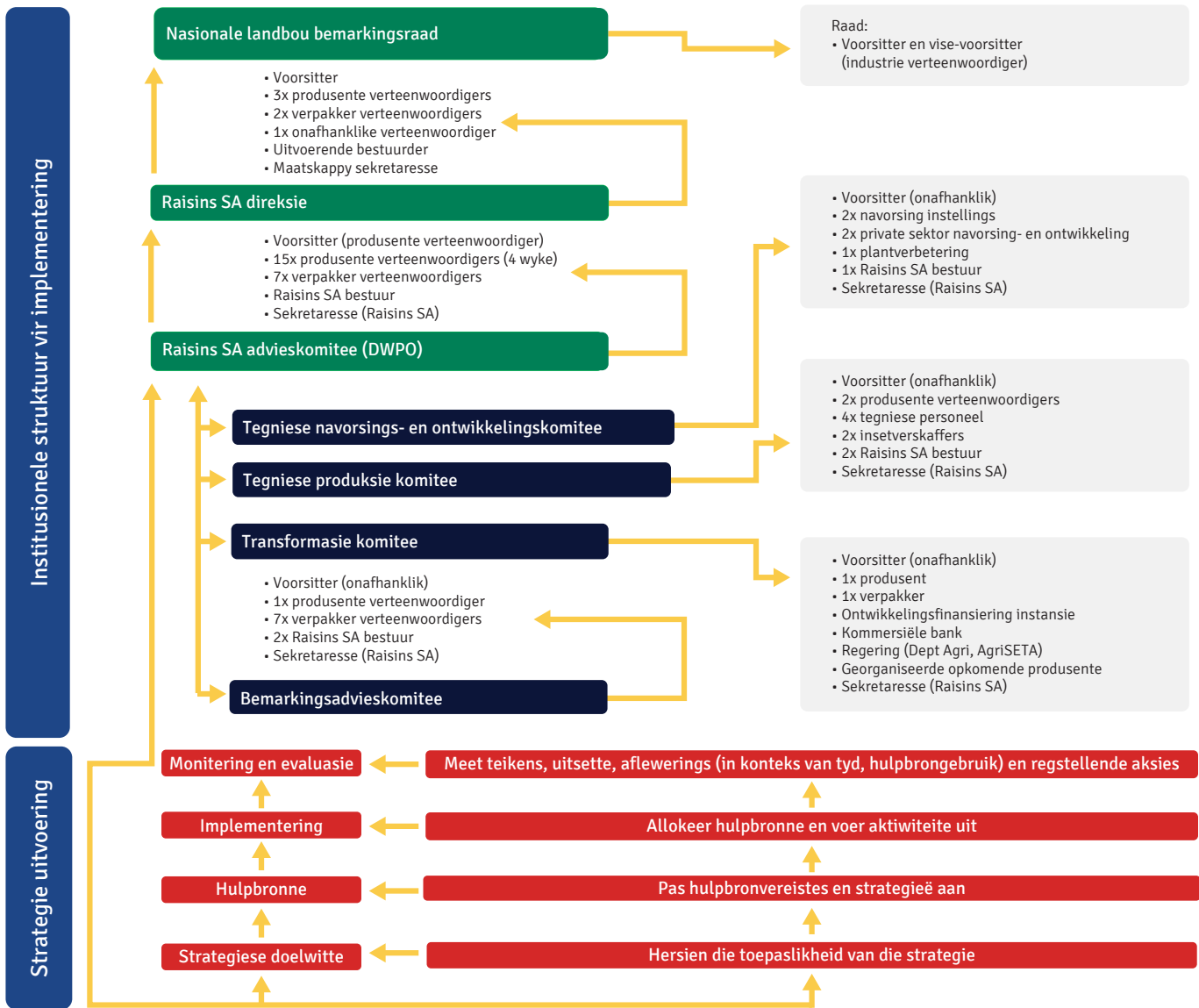
3.1. Inleiding

Goeie korporatiewe bestuur van die bedryf se strukture is 'n fundamentele funksie van Raisins SA, wat daarop gemik is om die heffing effektief te administreer, tot die voordeel van ons groter bedryf.

Raisins SA se jaarverslag word gepubliseer met die hoofdoel om insig en 'n basiese begrip van die organisasie se bedryfsaktiwiteite te verskaf. Gevolglik poog die jaarverslag om inligting te verskaf en bekend te maak wat vir alle lede en belanghebbendes van belang is. Dit is bedoel om wyer as die finansiële prestasie van die organisasie verslag te doen, en ook terugvoer te gee oor strategieë, portefeuljprestaties en bestuurspraktyke.

Figuur 2 illustreer die algehele bestuur, verantwoordelikhede, strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers en hulpbron allokering.

Die doel van hierdie afdeling is om terugvoer te gee oor die administratiewe funksie van Raisins SA. Die periode onder oorweging is die 2021 finansiële jaar.

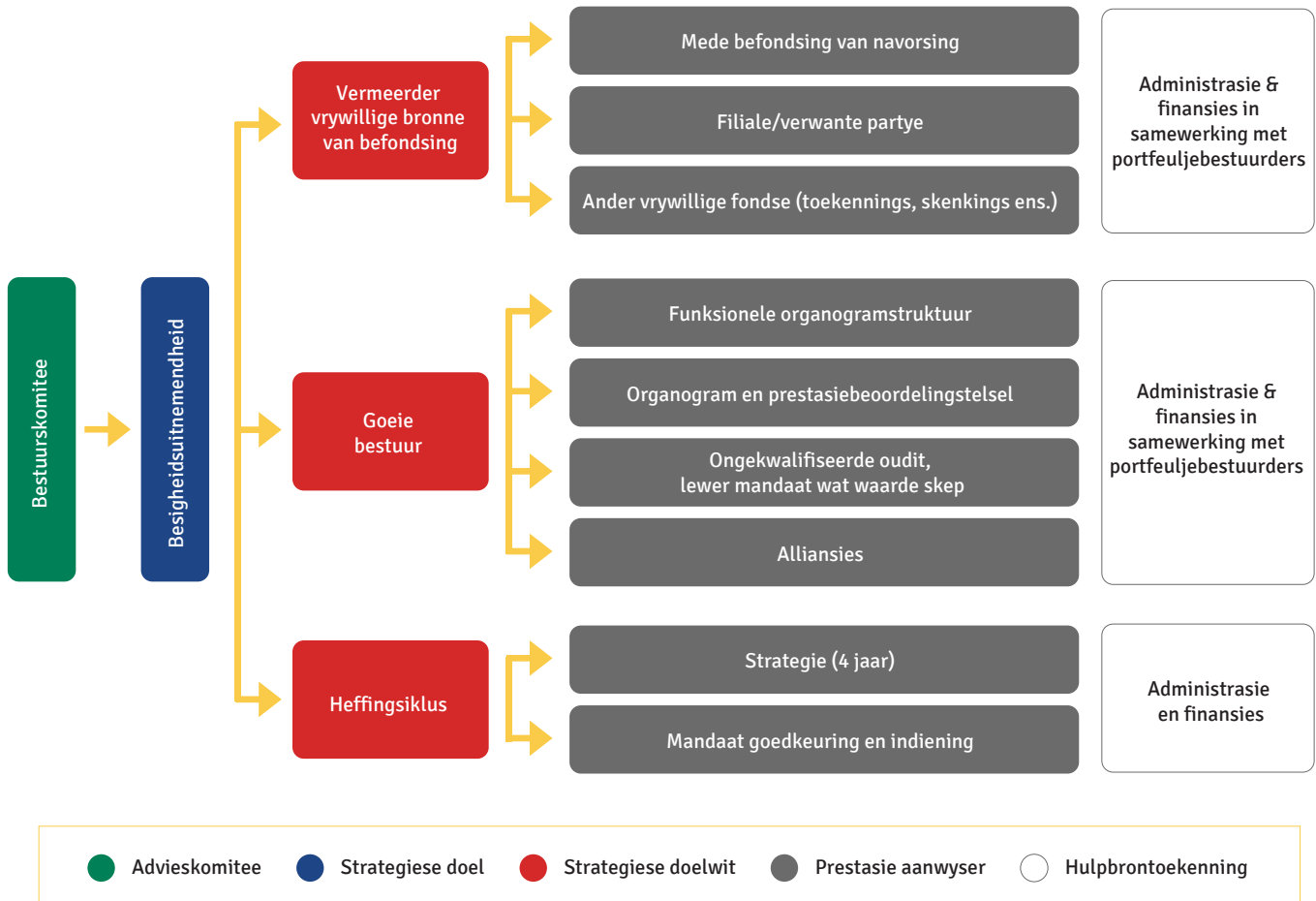

FIGUUR 2: ALGEHELE OORSIG OOR DIE STRUKTUUR EN BESTUUR VAN RAISINS SA

Die volgende strategiese doelwitte word ingesluit as (KPA 1): Goeie Korporatiewe Bestuur, soos uiteengesit in “PROJECT RISE”:

- **Strategiese doelwit 1: Finansiële volhoubaarheid**
- **Strategiese doelwit 2: Groei vrywillige befondsingsbronne**
- **Strategiese doelwit 3: Goeie bestuur**

Sien figuur 3 vir ’n oorsig van Raisins SA se goeie korporatiewe bestuur.

FIGUUR 3: ILLUSTRASIE VAN RAISINS SA SE GOEIE KORPORATIEWE BESTUUR

3.2. Struktuur en bestuur

Die direksie van Raisins SA is die finale “vlak” wat verantwoordelik gehou moet word en sal ingevolge die uitvoering van sy mandaat aan die NAMC verslag doen. Implementering van Raisins SA se mandaat word uitgevoer op grond van elk van die vyf KPA's en die gedetailleerde aktiwiteite soos uiteengesit in “**PROJECT RISE**” (2020-2025). Die verantwoordelike portefeuljebestuurder (en sy/haar span) sal funksies implementeer volgens die ooreengekome teikens wat gestel is.

Jaarlikse begrotings en teikens sal teen die einde van elke finansiële tydperk herbesoek en gefinaliseer word vir implementering van die volgende finansiële tydperk. Die uitvoerende hoof is uiteindelik aanspreeklik vir die bereiking van doelwitte wat vir die organisasie gestel is. Die aangestelde advieskomitees sal die uitvoering van navorsingsprojekte en bedryfsaktiwiteite ondersteun en lei om te verseker dat hulle relevant en in lyn is met die tydsbestek wat oorweeg word.

Die direksie word volgens vier streke genomineer om hul onderskeie wyke te verteenwoordig. Die dienstermyn duur drie jaar, waarna hulle óf herverkies word, óf 'n nuwe direkteur aangestel word. Die vier streke is as volg:

- Boegoebergdam (en stroomopwaarts) tot by Uppington (oostelike areas, streek 1),
- Uppington tot by Keimoes (middel, Streek 2),
- Keimoes en stroomafwaarts (westelike area, Streek 3); en
- die Olifantsrivier vallei (Streek 4).

Die direksie bestaan tans uit vier produsent-verteenwoordigers (direkteure) en vier gekoöpteerde lede om insig rakende die huidige marktoestande te verskaf (twee verpakkers), asook 'n eksterne raadslid om die bedryf se opkomende produsente te ondersteun terwyl een onafhanklike direkteur met 'n regsagtergrond deel vorm van die direksie.

Raisins SA se direksie bestaan uit die volgende individue:

- Johannes Fourie (Voorsitter) (Streek 1, 2024)
- David van der Merwe (Streek 2)
- Burger de Vos (Streek 3, 2024)
- Van Zyl Vorster (Streek 4)
- Anthony Mac Minn (Vaal University of Technology, 2022)
- Gog van der Colff (Carpe Diem Raisins, 2022)
- Peter Kuilman (Red Sun Raisins, 2022)
- Ferdie Botha (Raisins SA, Hoof- uitvoerende bestuurder)
- Mathilda van der Walt (NAMC, 2022)
- Earl Loxton (Koöpteer namens opkomende produsente, 2024)
- Simoné Sell is aangestel as maatskappy-sekretaresse

Die teenwoordigheid van primêre lede, verpakkers en 'n eksterne raadslid verseker dat die bedryf ingelig bly oor produksie, bemarking, bedryfstransformasie asook ander verwante sake. Daarbenewens word Raisins SA se raadsvergaderings en algemene jaarvergaderings bygewoon deur 'n verteenwoordiger van die NAMC. Die NAMC is die liggaam wat die statutêre heffing elke vier jaar hersien, goedkeur en waaraan Raisins SA jaarliks verslag doen.

Raadsvergaderings en Algemene Jaarvergadering het plaasgevind op:

- 8 April 2021
- 23 Julie 2021
- 21-23 September 2021 (AJV)
- 3 Desember 2021

Bestuur het gehoor gegee aan die voorgestelde Covid-19 protokol en het voorsiening gemaak dat vergaderings virtueel bygewoon kon word, spesifiek die AJV waar regulasies groot byeenkomste verbied het.

3.3. Finansies

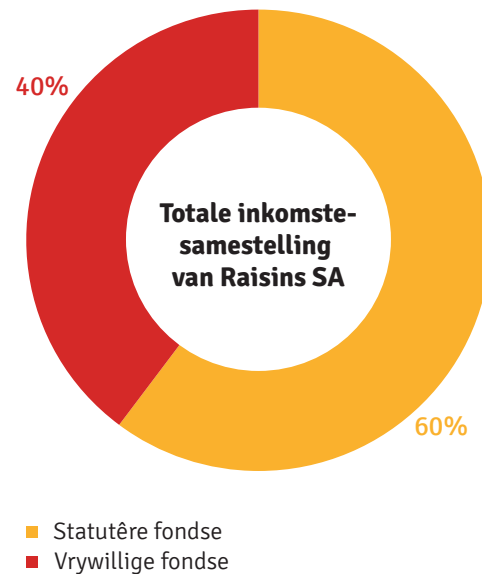
Heffingsiklus: 2021-2024

Raisins SA samel 'n statutêre heffing in vanaf alle rosyntjieprodusente. Die doel van die maatreëls waarvoor aansoek gedoen is in terme van seksie (10) van die Wet op die Bemaking van Landbouprodukte, Nr. 47 van 1996, soos gewysig, is om die belange van die bedryf in geheel te bevorder.

Die statutêre heffing word vir 'n siklus van vier jaar geïmplementeer, waarna 'n volledige aansoek opnuut aan die NAMC gerig moet word. Die huidige heffingstermyn verval in Oktober 2024 en het in Desember 2020 in die staatskoerant verskyn. Die statutêre heffing ter sprake vir hierdie verslag, is 16 sent per kilogram op die bruto massa ingeneem (2021). Verslagdoening van die 2021 siklus volg.

Raisins SA se heffing

Die totale statutêre heffing ingesamel vir die 2021 tydperk was **R11 616 397 (60%)**. Addisionele inkomste genereer vir dieselfde periode was **R7 666 837 (40%)**, met 'n totale inkomste van **R19 283 234** vir die jaar geëindig 31 Desember 2021. Sien Figuur 4. 'n Surplus van R620 912 het voortgevloei uit die 2021 bedryfsaktiwiteite.

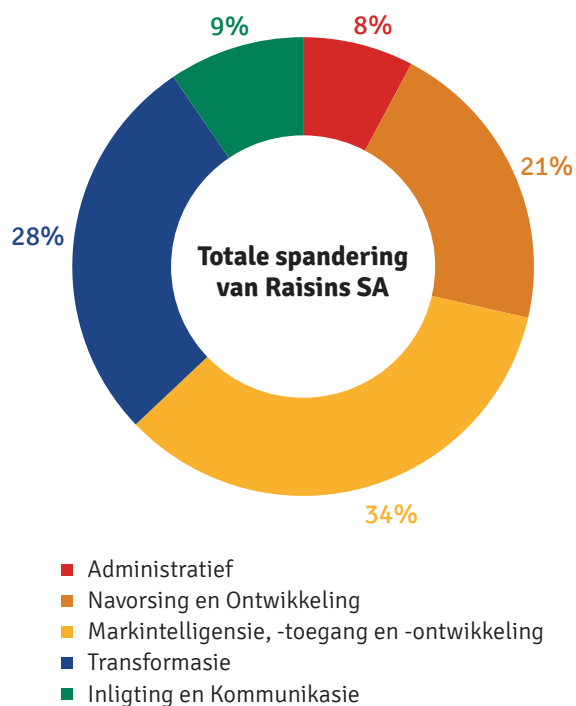

FIGUUR 4: TOTALE INKOMSTE-SAMESTELLING VAN RAISINS SA, 2021

Spandering per portefeulje

Die FJ2021 het verhoogde spandering gesien van 13%, met totale uitgawes van R18 446 277 vir die afgelope tydperk, in vergelyking met 2020. Die hoofrede vir die verhoogde spandering was hoofsaaklik vir die uitvoer van addisionele projekte veral gefokus op markontwikkeling, R&D en transformasie. Die kostesamestelling is as volg: Administratief (8%), Navorsing en Ontwikkeling (R&D) (21%); Markintelligensie, -toegang en -ontwikkeling (34%), Transformasie (28%) en Inligting en Kommunikasie (9%) (sien figuur 5).

FIGUUR 5: TOTALE SPANDERING VAN RAISINS SA, 2021

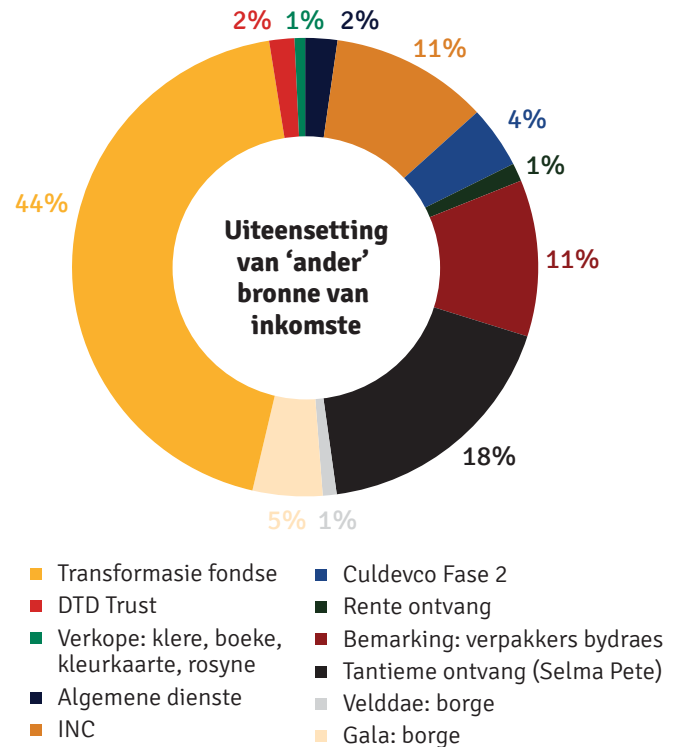
Bedryfsverwante bronne van inkomste, mede-befondsing en borgskappe

Raisins SA het namens sy lede in 'n aantal strategiese bedryfsaktiwiteite belê. Hierdie beleggings sluit in:

• Upstars (Edms.) Bpk.	10% aandele
• SAPO Trust	10% belang
• Culdevco (Edms.) Bpk.	10% aandele
• FruitFly Africa (Edms.) Bpk.	12% aandele
• Tissue Culture Facility (Edms.) Bpk.	10% aandele
• Raisins SA Industrie Trust	100% begunstigde

Raisins SA is in noue samewerking met vennote wat 'n sleutel is tot die bedryf om ons finansiële vermoëns te verbeter en verder te laat groei. Die onderstaande figuur verskaf 'n hoëvlakoorisig van befondsing wat verkry is vanaf derde partye om sodoende die bedryf se aktiwiteite te verbeter.

Die totale vrywillige inkomste gegeneer is R8 031 002 (ingesluit rente-verdienste), wat 40% van die totale inkomste verteenwoordig. Figuur 6 verskaf 'n hoëvlakoorisig van inkomste gegeneer vanuit bogenoemde beleggings, asook ander bronne soos borgskappe, mede-finansiering van transformasie aksies, renteverdienste, huurinkomste, ens. Die grootste bydraes is afkomstig van Transformasie (44%), SAPO Trust (18%), Verpakker bydraes tot bemarking (11%) en die International Nut and Dried Fruit Council (INC) 11%.

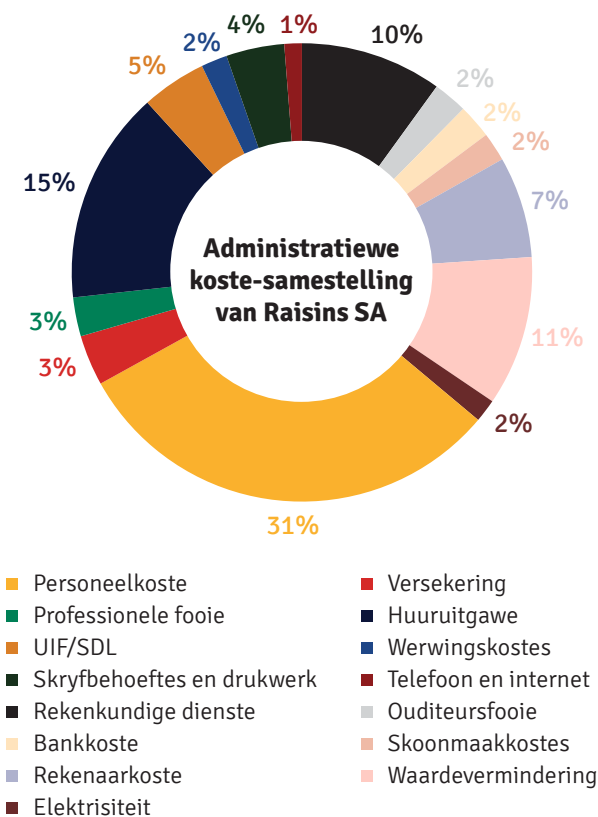

FIGUUR 6: UITEENSETTING VAN 'ANDER' BRONNE VAN INKOMSTE, 2021

Administratiewe kostes

Die administratiewe funksie word so koste-effektief moontlik bestuur, om te verseker dat fondse wat ingewin en aangewend is, die meeste moontlike waarde vir ons produsentelede kan ontsluit. 'n Afname van 7.8% na 7.76% kan vir die periode van 2020 na 2021 waargeneem word. Die administratiewe koste verteenwoordig 7.76% van die totale spandering (2021) en beloop R 1 269 456.

FIGUUR 7: ADMINISTRATIEWE KOSTE-SAMESTELLING VAN RAISINS SA, 2021

Raisins SA se BEE-status

Raisins SA beskik oor toegewyde bestuurskapasiteit ten opsigte van ons Transformasie portefeulje. Daar is noue samewerking met die regering. Die fokus van die portefeulje is op ondernemingsontwikkeling, die ontwikkeling van vaardighede asook sosio-ekonomiese ontwikkelingsaktiwiteite soos uitgespel deur die NAMC.

Raisins SA handhaaf tans 'n BEE vlak 2 status volgens die QSE telkaart (spesiale telkaart vir Nie-Winsgewende organisasies).

Nuwe statutêre heffingsiklus: 2021-2024

Raisins SA het gedurende 2020 'n nuwe heffingsaansoek voorberei vir die verlenging van statutêre maatreëls vir droogdruie in terme van die Wet op die Bemaking van Landbouprodukte, Nr. 47 van 1996, soos gewysig. Produsente, verpakkers en eksterne rolspelers is gekonsulteer in die proses ter ondersteuning van die aansoek. Die nuwe siklus strek oor die periode van 2021-2024 en is amptelik aangekondig in die Staatskoerant in Desember 2020. Die heffing vir dieselfde periode is as volg gepubliseer:

- 16c per kilogram vir 2021,
- 17.67c per kilogram vir 2022,
- 19.33c per kilogram vir 2023, en
- 21c per kilogram vir 2024.

** Nota: BTW uitgesluit en word op bruto massa gehef vir koste-effektiwiteit.*

4. NAVORSING EN ONTWIKKELING

4.1. Oorsig van portefeulje

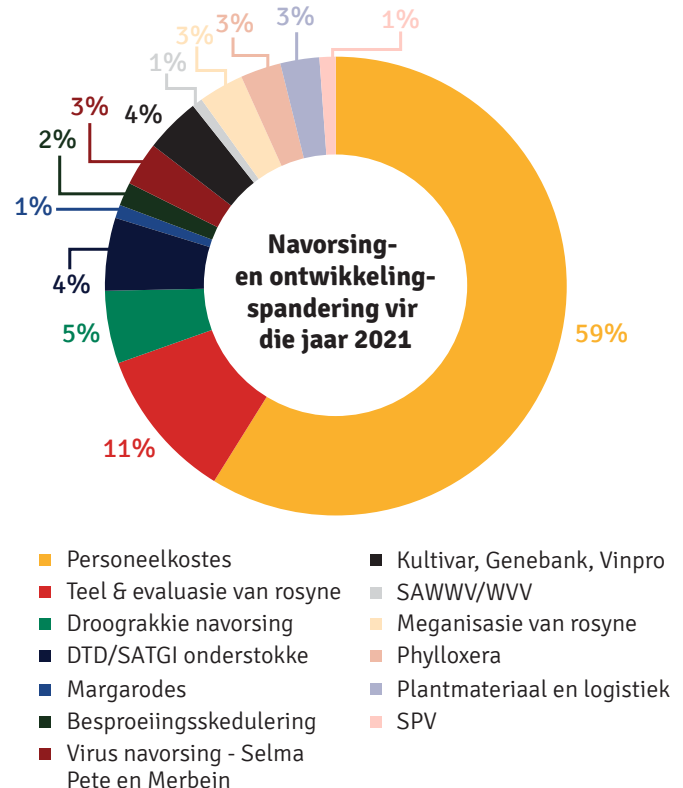
Raisins SA streef na 'n model met goeie basiese riglyne rondom tegniese navorsing, asook die oordrag van 'tegnologie'. Navorsingsdienste word aan die droogbedryf voorsien, asook tegniese ondersteuning wat benodig word om die huidige bedryf se behoeftes aan te spreek.

Die volgende strategiese doelwitte word ingesluit as deel van die Navorsing en Ontwikkeling portefeulje (KPA 3), soos uiteengesit in "PROJECT RISE":

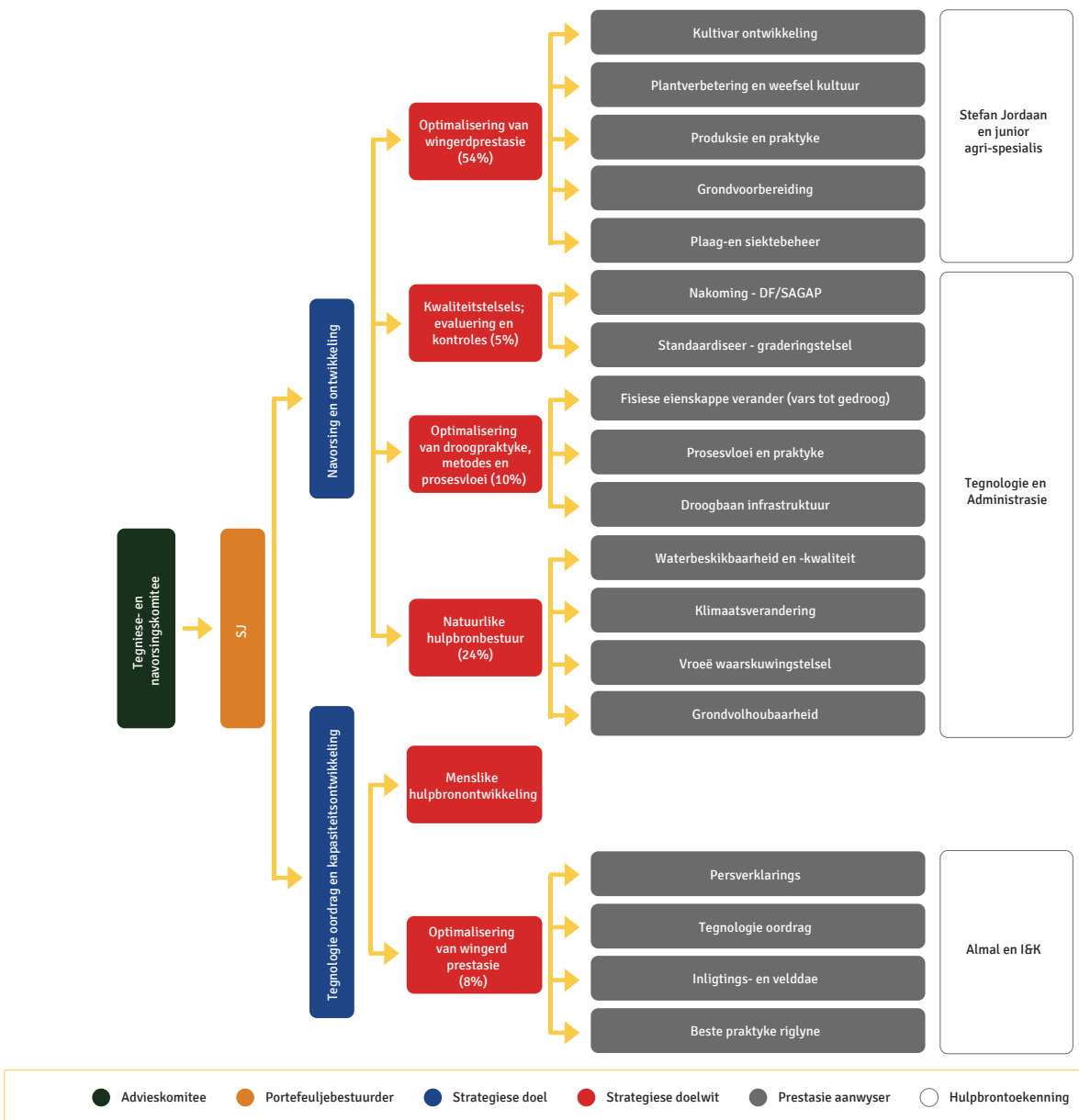
- **Strategiese doelwit 1: Natuurlike hulpbron ontwikkeling**
- **Strategiese doelwit 2: Optimalisering van droogpraktyke**
- **Strategiese doelwit 3: Kwaliteitsisteme**
- **Strategiese doelwit 4: Optimalisering van wingerde**
- **Strategiese doelwit 5: Tegnologie oordrag**

Sien figuur 9 vir 'n oorsig van die navorsing- en ontwikkelingsportefeulje.

Die totale spandering vir hierdie portefeulje is R4 220 098,10, wat 23% van die totale spandering verteenwoordig. Die afgelope seisoen (2021) is daar projekte in plek gestel; daar is ook bestaande projekte wat voortgesit is weens die langtermyn-aard daarvan. Tesame is die inisiëring van die "Vine Academy and Model Farm" met hoofdoel om bedryf belange proewe op eie bodem op mikro vlak te kan bestuur asook praktiese blootstelling aan interne kapasiteitsontwikkeling asook bedryfsontwikkeling. Met die toevoeging in die rosyntjiebedryf is daar baie entoesiasme om te verseker die oplossings is volhoubaar en tegnologie-oordrag vind op 'n ordelike wyse plaas.

FIGUUR 8: NAVORSING- EN ONTWIKKELINGSPANDERING VIR DIE JAAR 2021

FIGUUR 9: ILLUSTRASIE VAN DIE NAVORSING- EN ONTWIKKELINGSPORTEFEULJE.

4.2. Tegniese advieskomitee

Die tegniese komitee is saamgestel om die tegniese afdeling van Raisins SA te adviseer en tegniese punte te bespreek. Die komitee gee op sy beurt weer terugvoering aan die DWPO (Raisins SA-advieskomitee).

Die 2021 tegniese komitee bestaan uit die volgende persone en instansies:

Komiteelid	Instansie
Henning Burger	Privaat
Callie de Jager	Carpe Diem Raisins
JP Bence	Carpe Diem Raisins
Stryss Strauss	RedSun Raisins
Stefan Jordaan	Raisins SA (Sekretaris)
André Oberholzer	Acorn Citrus & Grapes (Voorsitter)
David van der Merwe	Van der Merwe Landgoed
Willem van Aarde	Karsten Farms
Vinal Coetzee	Departement van Landbou, Grondhervorming en Landelike ontwikkeling
Zietsman van der Walt	PepsiCo

Doelwit:

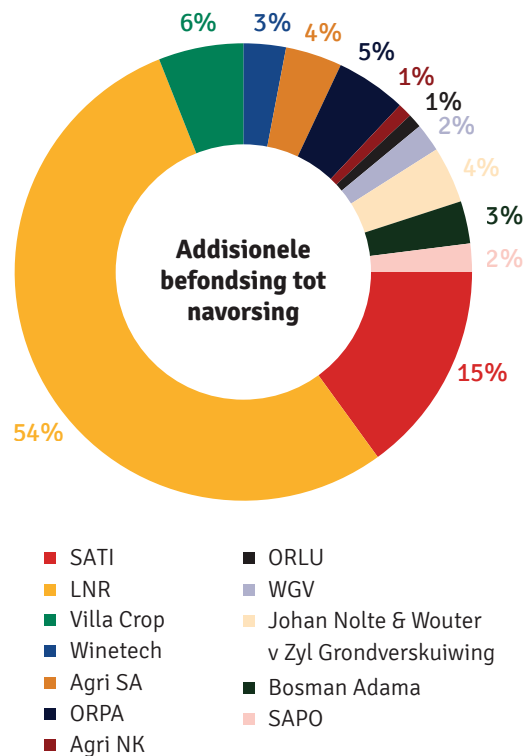
Evalueer kernaksies van belangrikheid t.o.v. navorsing tot die verbetering van die bedryf.

- Werkbare oplossings vir tekortkominge in die bedryf
- Insameling van statisties-korrekte inligting
- Evaluering van tegniese aspekte en kritiese punte

- Identifikasie van gekwalifiseerde instelling/persone vir navorsingswerk
- Koste-effektiewe oplossings
- Prioritiserings van tegniese navorsingsprojekte

4.3. Befondsingsvennote

In ooreenstemming met Raisins SA se filosofie rakende samewerkende vennootskappe, speel die volgende instellings 'n fundamentele finansiële rol in die groei van ons navorsing en ontwikkelingsbegroting. Hierdie vennote is:

FIGUUR 10: ADDISIONELE BEFONDSING TOT NAVORSING, +- R3,4 MILJOEN BYDRAES, 2021

4.4. Fokusareas

Natuurlike Hulpbron bestuur

- Waterbesikbaarheid en -kwaliteit
- Klimaatsverandering
- Weerdata en voorspellingsmodelle
- Produksieverslae aan die hand van klimaat/weerstoestande

Optimalisering van droogpraktyke en -metodes

- Droogbane beste praktyke ontwikkeling
- Infrastruktuur navorsing
- Droogproduk evaluasies

Optimalisering van wingerdpraktyke

- Kultivar geskiktheid vir SA omstandighede om die opbrengs, kwaliteit van die produk en verdraagsaamheid teenoor klimaatsgebeurtenisse, te verhoog.
 - Kultivar evaluasies
 - Bevorder die kwaliteit van plantmateriaal in die groter waardeketting van plantmateriaal
 - Plantmateriaalstandaarde & plantverbetering
 - Onderstok-evaluasies
- Optimalisering van produksie
 - Optimalisering van produksie (Droog-aan-die-stok/ Dry-on-vine (DOV))
 - Droog-aan-die-stok prieselstelsels en kultivars
 - Besproeiingshandleiding
- Veldproewe
 - Oesskattingsmodel
 - Skadebepalings model
 - Swael van Sugra 39
- Grondvoorbereiding
- Plae en siektebeheer
 - MRL afbreek kurwes
 - Vrugtevlug skadebepalingsmodel

Menslike hulpbronbestuur

- Praktiese studente (“interns”) leer- en ontwikkelingsprogram
- RSA tegniese interne span, grondkundige asook plantteling
- Tegniese komitee

Tegnologie Oordrag

- Publikasies van sleutelaktiwiteite en navorsingsuitsette
- Inligtings- en velddae
- Handleiding vir die beste praktyk riglyne

4.5. Hoëvlak projekterugvoering

Tabel 2: Navorsing en Ontwikkeling - projekopsomming vir 2021

Fokus area	Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
Natuurlike hulpbronbestuur				
Water-beskikbaarheid en -kwaliteit	Watergehalte	Om 'n Nie-Winsgewende Organisasie (NPO) te stig en te bestuur vir gereelde evaluasie van watergehalte in die Oranjerivierstreek om te verseker die waterbronne bly volhoubaar.	Die forum is gestig en gemeenskaplike belangstellendes is betrek. Fritz Bekker van Clean Stream Environmental Services tree op as adviseur.	Deurlopend
		Moniteer en onderneem optrede aangaande watergehalte.	Moniteer die Oranjerivier van Vanderkloofdam tot by Onseepkans. Handhaaf struktuur vir bespreking van watergehalte-sake. Loods aksies gebaseer op bogenoemde inligting.	Deurlopend
Weerdata		Opvangs en verwerking van weerdata asook vergelyking met langtermyn data.	Betrek mede-finansierders, suksesvolle samewerkingsooreenoms met Villa Crop Protection. Johan vd Berg (landbouweerkundige) as eksterne medium- en langtermyn voorspellings en voortydige waarskuwings.	Deurlopend
Optimalisering van droogpraktyke en -metodes				
	Droogfasiliteite	Beste praktyke instelling vir hersiene droogpraktyke en kontaminasie risiko se aanspreking.	Fase 2 geïnisieer met I-plan as bedryfsvennote. Uitvoering van die proewe in 2022 seisoen.	Deurlopend

Fokus area	Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
Optimalisering van wingerdpraktyke				
Kultivar geskiktheid vir SA omstandighede om die opbrengs, kwaliteit van die produk, verdraagsaamheid teenoor klimaat gebeurtenisse te verhoog	Teel en evaluasie van rosyntjekultivars	Identifiseer nuwe potensiële kultivars wat ouer, swakker-produiserende kultivars kan vervang of kan lei tot beter benutting van droogfasiliteite en beter oesvenster.	Deeglike identifikasie van kultivars word gedoen om volhoubare oplossings te verseker in-huis en vir privaat lisensiehouers. Nuwe kultivar ontwikkelingsprogram geloods vir aanplanting 2023.	Deurlopend
	Vrug-evaluasie	Fokus was hoofsaaklik geplaas op gedroogde produk evaluasies.	Alle nuwe potensiële kultivars is evalueer en getoets met verskillende droogmetodes.	Deurlopend
Bevorder die kwaliteit van plantmateriaal in die groter waardeketting van plantmateriaal	Plantmateriaal	Stel riglyne in plek vir rapportering van probleme. Verteenwoordig die droogbedryf by die WVV (Wingerdverbetering Vereniging).	Grondvlak betrokkenheid by moederblokke, plantmateriaal. In-huis plantmateriaal proewe op verskeie persele op Selma Pete en Sugra 39.	Deurlopend
	Onderstokke	Ondersoek die bestaande onderstokke op verskillende persele om te bepaal watter onderstokke op die spesifieke kultivar mees geskik is onder spesifieke toestande. Persele aangeplant in Blouputs (binnegrand), Upington (buitengrand), Vredendal, Vanrhynsdorp. Weens die gemeenskaplike belang is SATI ook betrokke in die ontwikkelingswerk.	Daar vind in-huis evaluasies plaas op Vanrhynsdorp. Die ander word uitgekonnekteer aan Provar. Alle inligting word ook vasgevang in die Culteva-platform.	2019 aangeplant en nuwe onderstok aanplantings vind plaas in 2022

Fokus area	Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
Optimalisering van wingerdpraktyke				
Optimalisering van produksie	Droog-aan-stok	Daar is aanplantings in Kakamas (binnegrond) gemaak op Selma Pete, Merbein Seedless en Sugra39, asook met 2 verskillende opleistelsels in Shaw-swaaikap en Bokhoring om te bepaal watter stelsel en onderstokkombinasie die meeste geskik is.	Aanplantings het plaasgevind in 2019. Projek word gedoen in samewerking met die LNR.	2019 aangeplant - 2024
	Jongstok aanbevelings en probleem identifikasies	Tree op as onafhanklike liggaam om aanbevelings te maak rakende geskikte bo- en onderstok kombinasie asook probleem blokke ondersoek.	Om te verseker dat elke situasie die beste onafhanklike opgesomde aanbeveling kan kry ter verbetering van die bedryf en risiko bestuur.	Deurlopend
Veldproewe	Trosgewigte en oesmodel	Die droogbedryf het beperkte inligting beskikbaar ten einde akkurate oesskatting te bepaal. Bepaal norms en verseker goeie stokdata.	Inisiëringsfase in 2020 seisoen met gewigte, trostellings en skadebepaling. Agrihub program opdateer by produsente om vanaf akkurate hektare te werk.	2020-2025
	Skadebepaling	Direkte en indirekte skadebepalingsmodelle vir die bedryf skep.	Inisiëringsfase 2020	2020-2025
Plae en siekte beheer	MRL residu afbreek kurwes Vrugtevlug monitoring en skadebepaling	Bepaal of produkte veilig is vir gebruik op die regte stadium. Impak op bedryf bepaling.	Een hoof aktiewe bestanddeel wat krities is vir die laaste gebruik in die seisoen is getoets. 2021 word werk geïnisieer, tweede evaluering 2022 seisoen.	Deurlopend

Fokus area	Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
<p>Plae- en siektebeheer</p>	<p>Margarodes</p>	<p>Margarodes is inheems en voed op wortel wortels, verswak die wortelstelsel en verkort die produktiewe leeftyd van wingerde. Die doel van die projek is om 'n geïntegreerde bestuurstrategie vir Margarodes te ontwikkel.</p> <p>Die doelstellings is: (1) om die doeltreffendheid van geselekteerde kontak- en sistemiese insekdoders vir Margarodebeheer in veldproewe te toets, (2) om die doeltreffendheid van geselekteerde EPF's vir biologiese beheer van Margarodes in die laboratorium (nagraadse student) en in die veld te bepaal, (3) om die doeltreffendheid van geselekteerde EPN's vir biologiese beheer van Margarodes in die laboratorium en in die veld te bepaal (nagraadse student); en (4) 'n geïntegreerde bestuurstrategie vir Margarodes in tafeldruwe te ontwikkel en te evalueer.</p>	<p>Geen formele resultate nie.</p>	<p>2019-2023</p>

Fokus area	Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
Optimalisering van wingerdpraktyke				
Plae- en siektebeheer	<i>Phylloxera</i>	Die doel van hierdie projek is om die <i>Phylloxera</i> -opnames wat in die sewentigerjare in die belangrikste tafel- en droogdruiwestreke gedoen is, te herhaal. Die doelstellings is om te bepaal (1) hoe wydverspreid <i>Phylloxera</i> in die tafel- en droogdruifbedryf voorkom, en (2) of <i>Phylloxera</i> aansienlik bydra tot die swak prestasie van die wingerdstok, met en sonder die teenwoordigheid van ander faktore wat die groeikrag van die wingerdstok beïnvloed, en dus ook die weerstand/ verdraagsaamheid teen <i>Phylloxera</i> .	Monsters is getrek op verskillende persele en ook uitgebrei na ander areas.	2019-2022
Menslike hulpbronbestuur				
“Interns” leer- en ontwikkelings-program		Opstel van programme.		
RSA Tegniese interne span	Skepping van kapasiteit	Skep ’n volhoubare tegniese en navorsing en ontwikkelingspan ter bevordering van die area in geheel.	Aanstelling van vier lede in die span waarvan drie onder internskap aangestel is. <ul style="list-style-type: none"> • 1x Grondkundige • 1x Plantteel kundige • 1x Junior navorsers • 1x Hidro-geoloog 	2021-2022
Tegniese Komitee	Adviserings-komitee	Identifisering van bedryfsgeleenthede en risiko’s op ’n tegniese en navorsingsgebied.	Suksesvol saamgestel.	2020

Fokus area	Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
Tegnologie oordrag				
	Velddae	Om op 'n oorsigtelike mate inligting wat vasgevang word oor te dra aan produsente.	Daar was 18 veldsessies gehou in die 2021 seisoen. Buiten die veldsessies is daar ook elektroniese weergawes opgestel van die aksies.	2020
	Opvang en virtueel	Vasvang van inligting.	SAWWV het ook 'n elektroniese inligtingsdag aangebied waar rosyne betrokke is. Opleiding word vasgevang in video formaat.	
Publikasies van sleutelaktiwiteite en navorsingsuitsette	Onderstok-handleiding vir rosyne	Samevatting van die afgelope jare se navorsingsdata van verskillende onderstokke se prestasies op droogdruwe. Vrstelling van handleiding.	Afgehandel.	2021
Handleiding vir die beste praktyk riglyne	Grondvoorbereiding en -praktyke	Hersiening en daarstelling van 'n erkende handleiding wat deur rosyne produsente, studente gebruik kan word. Ook die oordrag van kennis aan voorligtingsbeampes van die Departement van Landbou, Grondhervorming en Landelike Ontwikkeling.	Program geloods 2020.	2020-2025
	Plae- en siektebeheer	Geskryf in maklik, identifiseerbare formaat.		2021
	Plantmateriaal en kwaliteit	Basiese riglyne saamgevat.		2021
	Bedryfs-volhoubaarheid	Die ontwikkeling van 'n raamwerk wat die volhoubaarheid van die bedryf kan ten toon stel.	Voltooi literatuurstudie. Konsulteer 40 kundiges en lewer insette tot wesenlike aanwysers vir volhoubaarheidsondersoek. Besoek waardekettingsamestelling. Oorweeg die sosiale kapitaal en belangrikheid van vertrou in 'n bedryf.	Afhandel 2022

4.6. Lesse geleer

Soos wat 'n bedryf ontwikkel kom daar al hoe meer nuwe uitdagings en geleenthede by. Die rosynebedryf internasionaal het geweldig baie plek vir ontwikkeling wat net bevestig hoe geweldig baie nog gedoen kan word om beter volhoubaarheid te verseker.

Die afgelope jaar:

- Kommunikasie tussen verskillende bedrywe in geheel is krities vir gesamentlike verbetering van die wingerd- & landboubedryf.
- Ons moet wyer kyk as net die wingerdbedryf en ook by ander instansies aanklop vir kruisbestuwing.
- Die klimaat het weer omgeswaai na “La Nina” wat alle weerpatrone deurmekaar gegooi het. Areas wat laer rivier-af lê soos vanaf Kakamas na Augrabies en normaalweg vrygeskeld is van ryp, was geteister. Hael het vroeg reeds in die seisoen geval in Groblershoop. Abnormale hoë reënval is ervaar in vroeë stadium tussen blom en oes, gevolg deur in oestyd wat kwaliteit baie benadeel het. Dit is belangrik dat daar meer werk gedoen moet word in voorspellings van weer en vroeë waarskuwingsisteme in plek gestel moet word vir uitrol in die 2022 seisoen. Vroeë waarskuwingstelsels kan ook die impak van die skade minimaliseer soos die voorspelling van donsskimmel primêre infeksie.
- Die sekondêre impak van rypskade is nie altyd dadelik bepaalbaar na die ryp nie en word in baie gevalle eers tydens die oes bepaal.
- Om praktiese navorsing te onderneem, wat op plaasvlak van groot waarde kan wees, is dit krities dat die nodige kapasiteit in plek gestel moet word om die bedryf te kan diens.
- Tegnologie en innovasie se benutting is nog relatief laag; hierdie is 'n sleutelrol van Raisins SA wat aandag in die toekoms sal moet geniet.
- Somtyds staan ons vasgevang in 'n stelsel en is versigtig oor wat die aanpassing daarvan sal wees, maar as ons eers die stelsel aanpak is die geleentheid legio.

- 'n Goeie voorbeeld hiervan is om betrokke te raak by plantmateriaal wat die bedryf kan verbeter.
- Goeie data maak besluite maklik. Met daadwerklike weeklikse data van vrugtevlug en valskodlingmot en die plasing daarvan op kaarte kan die “hot spots” op die stadium bestuur word en skade se impak minimaliseer.
- Alle proewe onafhanklik van grootte moet statisties ontleed word. Besluite geneem op grond van die data is kardinaal vir langtermyn volhoubaarheid.

4.7. Slotsom

Die afdeling se fondasie is gelê en begin nou groei. Kapasiteit is aangespreek en goeie interaksie met bedryfsvennote, produsente en personeel is en word steeds gevestig. Die vestiging van 'n tegniese komitee wat adviserend optree werp beslis reeds vrugte af. In 2021 is daar daadwerklik 'n Navorsings- en ontwikkelingspan gevestig waar elke individu op sy spesifieke veld gefokus kan optree, soos byvoorbeeld grondkunde.

Elke aksie, projek en proef, onafhanklik van die grootte daarvan, dra op sy beurt by tot 'n groter prentjie en saam vorm alles die finale volhoubaarheid. Die bestuur van al die aksies en om te prioritiseer wat kern-belangpunte is, is verseker 'n uitdaging, dus streef ons na samewerking met ander instansies om die moontlike ondersteuning te kry by projekte.

5. MARKINTELLIGENSIE, -TOEGANG EN -ONTWIKKELING

5.1. Oorsig van portefeulje

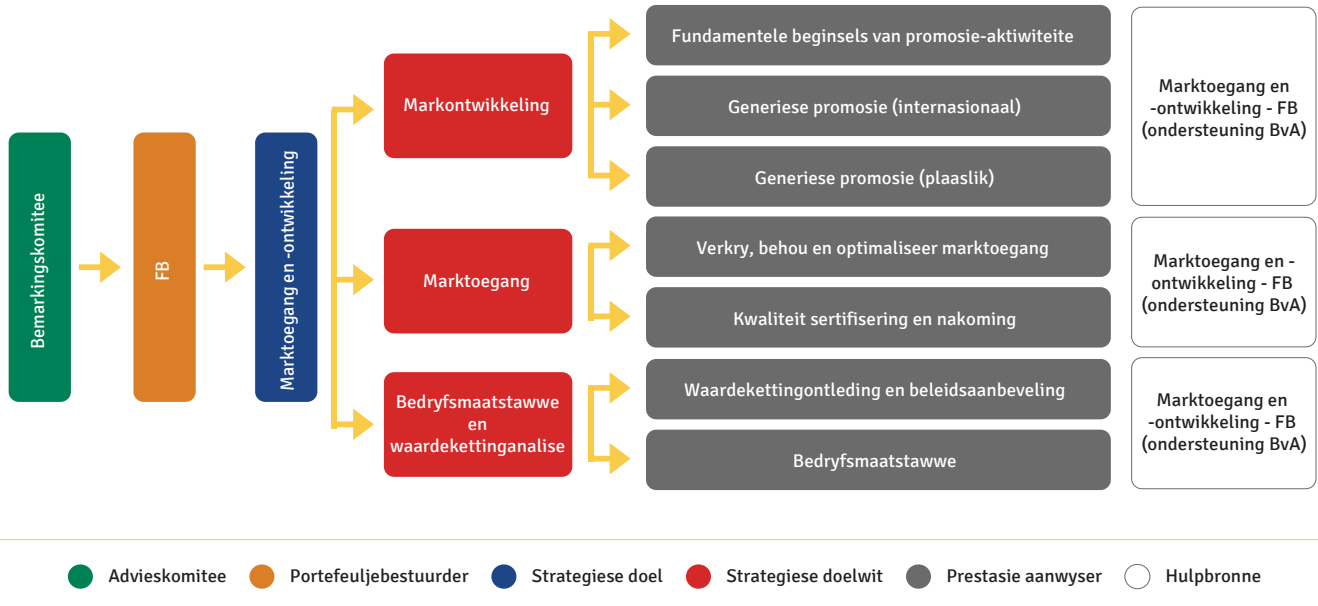
Oor die afgelope drie dekades het die landbou-omgewing massiewe veranderings ondergaan. Dit sluit onder meer in veranderinge in handelsbeleid (vrye-mark), bevolkingsgroei, klimaatsverandering, die tegnologiese revolusie, die finansiële krisis, ens. Die toenemende geïntegreerde wêreldmark het inderdaad groeigeleenthede vir ons SA bedryf ingehou (as ontwikkelende ekonomie). Dit het ons die geleentheid gebied om ons rol as internasionale verkoper van rosyntjies te laat toeneem met meer as 250% oor dieselfde tydperk, waarvan 100% oor die afgelope agt jaar plaasgevind het. Verdere verwagte groeiende volumes (25%) oor die volgende drie jaar onderstreep die belangrikheid van investering in marknavorsing, toegang tot markte en die ontwikkel van nuwe markte, as sleutel tot die toekomstige langtermyn sukses van die SA rosyntjie bedryf oor die volgende tien jaar.

Die volgende strategiese doelwitte word ingesluit as deel van Markintelligensie, -toegang en -ontwikkeling (KPA 2), soos uiteengesit in “**PROJECT RISE**”:

- **Strategiese doelwit 1: Markintelligensie**
- **Strategiese doelwit 2: Marktoegang**
- **Strategiese doelwit 3: Markontwikkeling**

Sien figuur 11 vir ’n oorsig van die markintelligensie, -toegang en -ontwikkeling portefeulje.

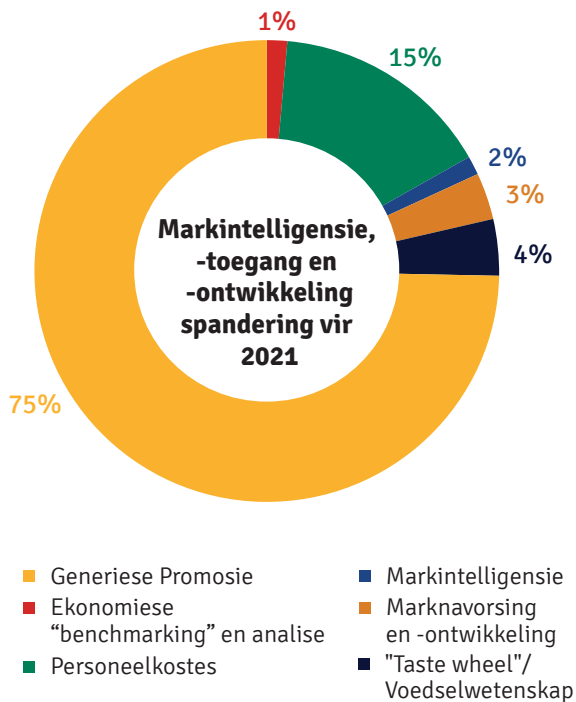

FIGUUR 11: ILLUSTRASIE VAN MARKINTELLIGENSIE, -TOEGANG EN -ONTWIKKELING PORTEFEULJE.

Die totale spandering op hierdie portefeulje beloop R6 330 206, wat 34% van totale verdienste verteenwoordig.

FIGUUR 12: MARKINTELLIGENSIE, -TOEGANG EN -ONTWIKKELING SPANDERING VIR 2021

Aan die hand van die bostaande is dit belangrik dat Raisins SA die volgende funksies namens die bedryf behartig:

- 1) Markintelligensie/Bedryfs-'benchmarking';**
- 2) Marktoegang en**
- 3) Markontwikkeling.**

Hierdie fokusareas sal kortliks in die komende gedeelte hanteer en bespreek word.

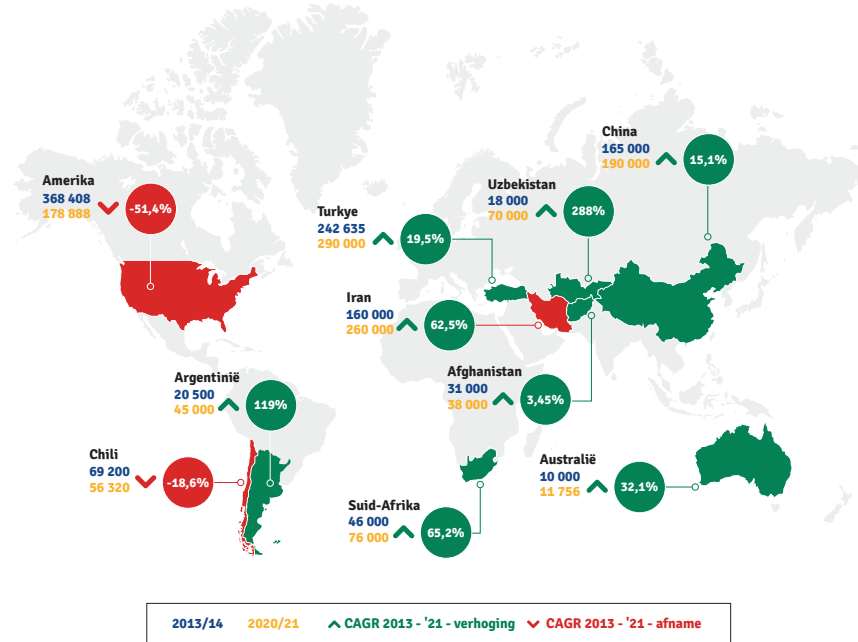
5.2. Fokusareas

Oor die afgelope jaar het Raisins SA homself op die volgende areas toegespits:

1) Markintelligensie

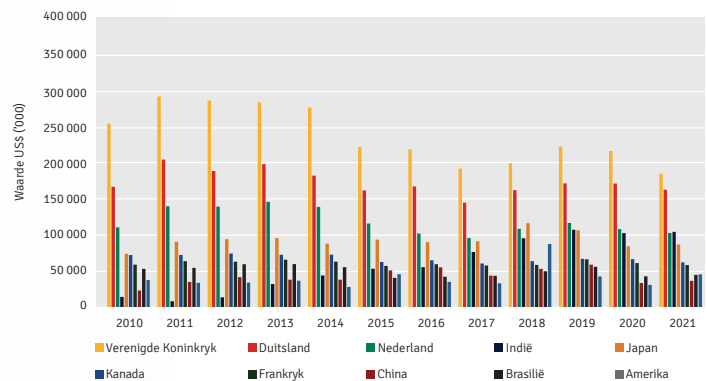
Die insameling van data, verwerking daarvan en vertolking van markinligting is belangrik tot die bevordering van 'n deursigtige markomgewing. Dit sluit plaaslike sowel as internasionale inligting in.

Die bedryf het oor die afgelope elf jaar (2010) verdubbel in volumes, terwyl die VSA produksieverliese van 100 000 ton ervaar het. 'n Belangrike strukturele verandering is die internasionale produksie van Thompsons, juis weens die feit dat SA en die VSA in kompetisie is vir die voorsiening van kwaliteit Thompson-rosyntjies. Wat egter as risiko ervaar word is dat ons nie konstant die mark kan voorsien en gereeld volumes kan vergroot nie. Die groot variasie in Goue- en Thompson rosyntjies moet op 'n ordelike wyse aangespreek word ter bevordering van SA se internasionale markte. Die figuur hieronder illustreer waar groei (afname) in produksie internasionaal plaasvind.

FIGUUR 13: WÊRELDPRODUKSIE IN DIE NOORDELIKE EN SUIDELIKE HALFROND, OOR DIE TYDPERK 2013-2021

Die vernaamste invoerders van rosyntjies sedert 2010-2021 word getoon in Figuur 14. Die grafiek bevestig dat die VK die enkele grootste bestemming is vir rosyntjies, gevolg deur Duitsland in die tweede plek, derdens Indië, daarna Nederland en Japan in die vyfde plek.

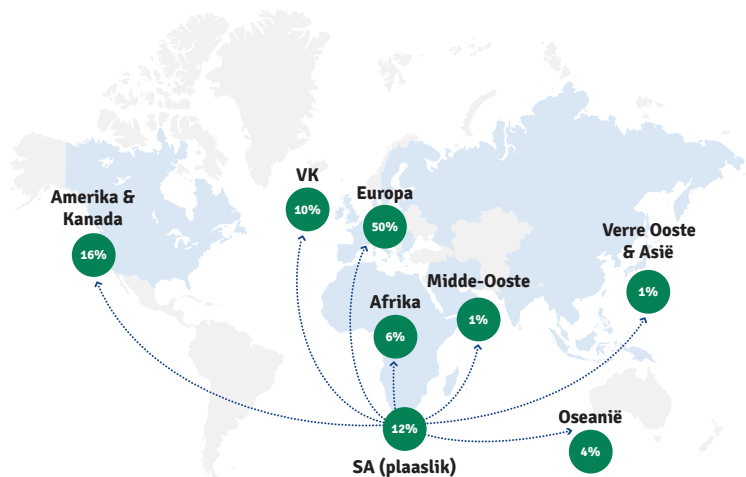

FIGUUR 14: WÊRELD INVOERE VIR DIE TYDPERK 2010-2021

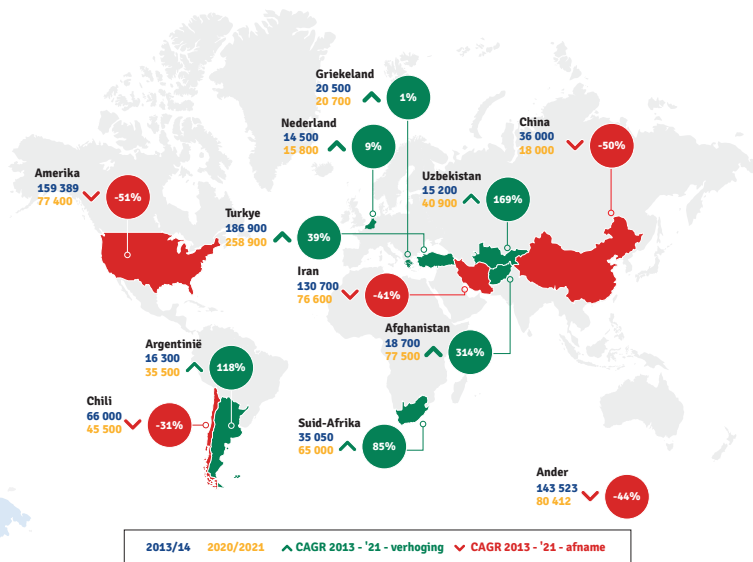
SA is hoogs gekonsentreerd in die Europese mark (EU), met totale verskepinge uit SA van net onder die 50%. Duitsland is 'n belangrike mark en het sterk gegroei oor die afgelope vyf tot ses jaar. Gesien in 'n tradisionele handelskonteks, het SA 'n relatiewe klein marktaandeel in die VK, in vergelyking met die SA versvugtebedryf. Marknavorsingswerk wat gedurende 2019 afgehandel is, het aangedui dat daar groeigeleenthede vir SA in die VK is. Daar is ook potensiaal om wesenlike vordering te maak in die verband. Dus is daar vir die eerste keer twee veldtogte aangepak in die VK mark, naamlik: Beautiful Country, Beautiful Raisins en Dried Fruit Alliance.

Sedert die aanvang van die VK veldtogte, het SA se volumes, na die spesifieke mark, gegroei vanaf 2 770 (2019) na 6 676 (2020). In 2021 was die totale uitvoere na die VK 7 109 ton, dus 'n groei van 156% oor die afgelope drie jaar.

FIGUUR 15: HOOF-UITVOERMARKTE VIR SUID-AFRIKAANSE ROSYNE (2021)

Die bedryf is onder druk om die oes ten volle uit te verkoop voor die nuwe seisoen, dus beklemtoon dit die noodsaaklikheid vir beter organisering en selfs kontraksluiting per produktipe tussen verpakkers en produsente. Die onderstaande grafiek toon uitvoere van sleutel produksie-gebiede oor die afgelope sewe jaar. Die vooruitsigte is dat SA volumes sal toeneem tot 100 000 ton teen moontlik so vroeg as 2022/23.

FIGUUR 16: GROEI IN INTERNASIONALE UITVOERE, OOR DIE TYDPERK 2013-2021

2) Bedryfsnavorsing en 'benchmarking'

Bedryfsnavorsing en 'benchmarking' van sleutelaktiwiteite (produksie, verwerking, logistiek, ens.), plaaslik en internasionaal, is belangrik vir die uitwys van uitdagings en ondoeltreffendhede in ons bedryf. Dit dien as belangrike brondokument vir enige onderhandelinge of gesprekke rakende beleidsformulering, strategiese beplanning van verskeie kapasiteite in die bedryf soos verwerking, plantmateriaal, ander inset verwante groei, logistiek, nuwe markte ens.

3) Marktoegang en Markontwikkeling

Voedselveiligheid en fitosanitêre faktore is 'n sleutel tot die versekering van internasionale marktoegang. Huidige werk is veral toegespits op faktore wat verband hou met die vermindering van produk kontaminasie deur klippies, sand en duweltasies. Terselfdertyd kry naspeurbaarheid aandag, om sodoende produk vloei en die oorsprong daarvan te kan versterk. Dit is veral die Europese Unie wat groter druk plaas op alle produksiegebiede om aan verskeie riglyne te voldoen ter bevordering van volhoubaarheid. Volhoubaarheid word omskryf as goeie en gesonde bestuurspraktyke, ekonomiese faktore, sosiale verpligtinge en omgewingsvriendelike praktyke te bevorder. Wesenlike tree is vorentoe gegee gedurende 2020, om SAGAP ten volle in werking te kan stel.

Markontwikkeling vir groeiende volumes in die bedryf sal baie belangrik wees tot die volhoubaarheid van die bedryf. Om konstant dubbelsyfergroeï in produksie te behartig, sonder om te kompenseer op die prys, is 'n moeilike en selfs onrealistiese verwagting.

5.3. Bemarkingsadvieskomitee

Dit dien as besprekingsplatform waar markrisiko-verwante sake bespreek word om aan die direksie van Raisins SA raad te verskaf. Die komitee word aangewend om sleutelmarkkwessies soos voedselveiligheid, MRL'e, oesskattings, markontwikkeling ens. te bespreek.

Die doelwit van die komitee is as volg:

- Om markrisiko's (fitosanitêre risiko's, MRL'e, voedselveiligheid, tariewe, logistieke uitdagings, ens.) in die bedryf te identifiseer en te bespreek, waar die nodige regstellende stappe in plek gestel kan word om die risiko's te verminder of uit die weg te ruim, met bv. SAGAP.
- Om te verseker dat akkurate inligting gedeel word (onder bedryfsrolspelers, die media, ens.) en sodoende dus deursigtigheid in die SA rosyntjiebedryf te bevorder.
- Terugvoer te gee ten opsigte van marktoegang en die ontwikkeling van markte te bevorder.

Die komitee is in werking gestel op 28 Februarie 2020 tydens sy eerste amptelike vergadering. Die komitee is saamgestel uit alle rosyntjieverpakkings- en -produsente verteenwoordigers. Vanuit hierdie komitee word twee verpakkingsmaatskappye jaarliks afgevaardig om op Raisins SA se direksie te dien.

Komiteelid	Instansie
Johannes Fourie	Raisins SA Direksie voorsitter
David van der Merwe	Raisins SA Direkteur
Van Zyl Vorster	Raisins SA Direkteur
Santjie Coetzer	PepsiCo
Nico Koch	PepsiCo
JD Burnette	Desert Raisins
Tanya Alston	Desert Raisins
Charl du Plessis	OWK
Stephan Kruger	Prosperitas
Peter Kuilman	RedSun Raisins
Gog van der Colff	Carpe Diem Raisins
Pieter Roos	Carpe Diem Raisins
Ferdie Botha	Raisins SA
Bekkie van Aarde	Raisins SA (Sekretaresse)

5.4. Hoëvlak projekterugvoering

Hierdie afdeling sal spesifiek fokus op sleutelprojekte wat gepaardgaan met Markintelligensie, -toegang en -ontwikkeling. Elke projek sal bespreek word ten opsigte van die projek se doelwitte, vordering en tydsduur.

Tabel 3: Markintelligensie, -toegang en -ontwikkeling projekopsomming vir 2021

Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
Bedryfsnavorsing, 'benchmarking' en markintelligensie			
Bemerkings-advieskomitee	Die bemerkingsadvieskomitee vergader ter bespreking van sleutel mark aangeleenthede. Fokus is op oesskattings en kommunikasie internasionaal, afskop van die nuwe veldtog in Frankryk.	Drie keer per jaar.	Deurlopend
Mededingheid studie	Ondersoek SA rosyne bedryf se prestasie oor die afgelope dekade internasionaal en in vergelyking met wyn- en tafeldruiwe.	Projek afgesluit, met nodige aanbevelings.	Elke vier jaar
Oesskattings en weeklikse inname	Oesskatting is kritiese inligting om markte in te lig oor gebeure in belangrike produksiegebiede. Dit sluit deelname in aan die INC en Sultana konferensie statistiek en publikasie.	Ten volle geïmplementeer. Word jaarliks opdateer met die nuutste inligting.	Jaarliks
Analise van marktendense	Om marktendense te bepaal in terme van produksievolumes (aanbod), produkkategorieë, historiese pryse, wisselkoers, markaanvraag, uitvoervolumes, invoervolumes, plaaslike verbruik, ens. Hierdie inligting is noodsaaklik om verskeie lede van die waardeketting beter in te lig oor strategiese beleggingsbesluite.	Ten volle geïmplementeer. Word jaarliks opdateer met die nuutste inligting.	Jaarliks
Handelsverslag: Agrihub	Die insameling en verspreiding van maandelikse handelsdata. Dit dien as 'n sleutelfunksie om toename/afname in markte te kan kwantifiseer.	Ten volle geïmplementeer.	Maandeliks

Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
Vermenigvuldigingseffek van die SA rosyntjiebedryf	<p>Om die SA rosyntjiebedryf se sosio-ekonomiese impak binne die konteks van die volgende te kwantifiseer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BBP-bydrae (ekonomiese uitsette) • Verdienste op buitelandse geldeenhede • Fiskale bydrae in belasting en heffings • Werkskepping <p>Bogenoemde feite is noodsaaklik in enige van ons beleidsgesprekke met sleutelbelanghebbendes soos die staat, georganiseerde landbou, internasionale markte, skenkers, ens.</p>	<p>Die projek is in Julie 2019 voltooi, met die gepubliseerde uitslae beskikbaar aan alle lede.</p>	<p>Elke vier jaar</p>
Ekonomiese/finansiële maatstafbepaling (kostegids)	<p>Om maatstawwe te bepaal en bedryfsnorme vir rosyntjieproduksie te verskaf.</p>	<p>Twee verskillende inisiatiewe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vinpro/Raisins SA • Frudata 	<p>Jaarliks</p>

KOSTEGIDS 2021

Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
Marktoegang			
Projek GAPP word geloods	<p>Projek GAPP word geloods waar gekyk word na Gradering, Oudits en Droogbane in samewerking met I-plan, asook Beste Praktyk publikasies.</p> <p>Navorsingswerk op gradering sluit die VSA en Australië in. Plaaslike bedrywe is gekonsulteer wat grane, oliesade en die vleisbedryf insluit.</p> <p>Dienooreenkomstig is die volgende opgestel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riglyne vir die neem van verteenwoordigende monsters tydens inname; • Produk spesifikasies per produkkategorie, sluit die ontwikkel van nuwe kleurkaarte in; • Inwerkingstelling van lugstroomsorteerders waar meer as 80% van die bedryf daartoe ingestem het. Standaardisering van Van Geen Waarde- en Industriële graad produk. • Ontwikkeling van 'n nuwe appèlgraderingsmeganisme wat ten doel het om enige ontevrede saak oor hergradering aan te hoor en uitklaring te gee. • Opleiding van produsente en verpakkers van die inname standarde. <p>Lugstroomsorteerders word installeer en gekalibreer vir die aanvangs van die 2021 seisoen. Die appèlgradering word dienooreenkomstig geïmplementeer.</p>	<p>Gradering en oudits is afgehandel Desember 2020.</p> <p>Droogbane en Beste Praktyke handleiding is 'n drie jaar projek en sal teen Desember 2023 afgehandel wees.</p> <p>Gradering vir implimentering 2021, sal dienooreenkomstig verder ontwikkel word.</p>	Deurlopend

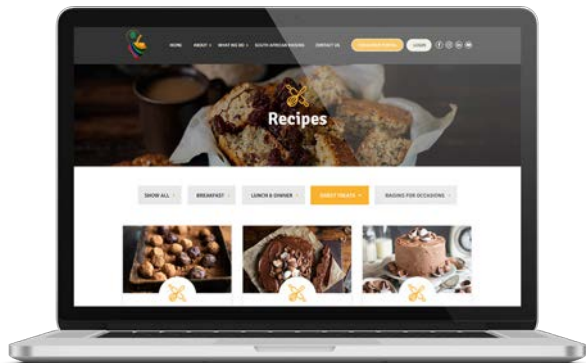
Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
SAGAP	<p>Groot regstellings is gemaak na die aanvanklike implimentering van SAGAP. Kategorisering van stelsel word geïmplementeer, gebaseer op risiko verwante aspekte tot droging van varsvrugte. Hierdie risiko gebaseerde stelsel is onderhandel met PPECB en die standaard vir rosyne is hersien in samewerking met produsente, verpakkers en PPECB. Hierdie het wesentliche kostebesparings vir die bedryf, beraam op ongeveer R2m per jaar.</p> <p>Baie moeite is gedoen om inligting rakende die SAGAP-oudit in 'n maklik, verstaanbare manier oor te dra aan produsente en die proses so maklik as moontlik te implementeer. Verskeie werkswinkels is met produsente hanteer om inligting te kan oordra, dit sluit ook 'n kort video in om stap vir stap die proses te verduidelik.</p> <p>Inwerkingstelling van Agrihub wat die bedryf se databasis opdateer het en 'n stoksensus is vir die eerste keer in die afgelope twee dekades volledig afgehandel. Dit is 'n groot tree in die regte rigting. Meer as 200 produsente is bygestaan om PUC en DF nommers te registreer.</p> <p>Raisins SA ondersteun die uitreik van sertifikate, om die tekortkominge en stelseluitdagings by PPECB aan te spreek.</p>	<p>SAGAP opgedateer.</p> <p>Kategorie stelsel in plek gestel toegelig deur voedselveiligheid en naspeurbaarheid risiko's.</p> <p>Agrihub as databasis is in plek vir naspeurbaarheid.</p>	Deurlopend
Minimum plaaslike produk standaard vir SA	Gedurende 2021 het Raisins SA 'n koördineringsrol gespeel om minimum binnelandse- en uitvoer standaarde na te sien en aanbevelings aan die Nasionale Departement se afdeling te maak.	Insaë is ingedien by die Departement, afwagting op uitkoms daarvan.	Elke vier jaar

Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
Markontwikkeling			
Beautiful Country, Beautiful Raisins	Hierdie promosie-veldtog fokus hoofsaaklik op besigheid-tot-besigheid en handel in die VK, sowel as Duitsland. Bemerkingsaktiwiteite sluit in die verspreiding van persverklarings, advertensies, LinkedIn plasings en 'n handelsreis in 2022 na die Noord-Kaap. Die veldtog fokus op die bedryf se unieke verkooppunte en poog om SA se marktaandeel in die VK sowel as Duitsland te verhoog.	2020 het 'n groot toename in rosyntjieinvoere vanaf SA gehad, en 2021 het weer 'n toename van 18% gesien, ten spyte van klimaatsuitdagings.	Deurlopend
Dried Fruit Alliance	'n Internasionale poging word aangewend om verkeerde inligting aan te spreek t.o.v. droëvrugte in die wêreld se grootste markte. Dit sluit samewerking tussen VSA, Turkey, SA, Australië, Chili en Argentinië in.	Positiewe reaksie het gevolg met meer as 20 miljoen verbruikers wat bereik was in die proses.	2020 en 2021
Dried Fruit South Africa	Alliansie tussen Raisins SA en Hortgro om ook die plaaslike mark verder te ontwikkel vir rosyne. Die alliansie is geformaliseer, befondsing van rosyne en droëvrugte is in plek, met 50% bydrae van beide organisasies.	Suksesvol implementeer vanaf 2020. Ook aangevul deur verdere ontwikkeling van bemerkingsinhoud, wat onder andere resepte, persverklarings en sosiale media ingesluit het.	Deurlopend
Handelsmerk "branding" op trokke	Raisins SA bring op twee van MacDonald's transport se trokke ons handelsmerk aan. Die trokke dien as rond-bewegende advertensie borde om die "brand" daar buite uit te dra en mense weer te laat dink oor rosyne.	Twee trokke reeds ge-"brand" in 2020. In 2021 is daar nog drie trokke ge-"brand".	2020 en 2021

"BRANDING" VAN TROKKE

SAM LINSELL RESEPTE

SA SULTANA INLIGTINGSBLAD

Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
Sam Linsell	Raisins SA finaliseer 'n ooreenkoms met Sam Linsell, een van SA se bekendste 'foodies', vir die ontwikkeling van maandelikse rosyntjieresepete. Die resepte word op ons webtuiste en sosiale platvorms gedeel en is 'n sleutel tot ons generiese promosie aksies.	Drie resepte word maandeliks vrygestel.	Hersien elke drie tot vyf jaar.
Samewerking met plaaslike en internasionale instansies ter bevordering van gebruik van droëvrugte	Die doel van die samewerking is om bemerkingsmoontlikhede te ondersoek en om mense weer oor rosyntjies te laat dink. Plaaslike verpackers, Dried Fruit SA, Dried Fruit Alliance, International Nut and Dried Fruit Council (INC), Red Comm ens. is betrokke.	Deurlopend besig met projekte.	Deurlopend
SA Sultana projek	Met groeiende volumes is dit belangrik om na SA se produksamestelling te kyk en strategies te beplan. Die 'ou WP' kategorie is onderbenut en daar is potensiaal om hierdie produk beter te posisioneer. 'n Eerste regstelling wat onderneem was, was om die naam te verander, kwaliteit spesifikasie in plek te stel en die produk te ondersteun deur 'n internasionale promosie-aksie.	Deurlopend besig met projekte.	Deurlopend
Ad hoc			
Persverklarings	Om akkurate, deursigtige inligting aan die mark te lewer en sodoende te verseker dat Raisins SA as 'n geloofwaardige bron van inligting beskou word.	Deurlopend besig met projekte.	Deurlopend
Hanteer van navrae	Navrae, verwysings en algemene klagtes word reaktief hanteer deur Raisins SA.	Deurlopend besig met projekte.	Deurlopend

5.5. Lesse geleer

Die volgende lesse is oor die afgelope jaar geleer:

- Die 2020/21 seisoen was 'n uitdagende seisoen weens weerstoestande, met 'n verlaging in produksievolumes van 16%.
 - Volumes groei sterk oor die afgelope tien jaar in die bedryf en noodsaak optrede wat kan bydra dat volumes steeds bemark kan word, sonder om te kompenseer op die eenheidswaarde van ons produk.
 - 'n Groot agterstand heers by generiese bemarkingsaksies, plaaslik sowel as internasionaal.
 - Aandag aan plaaslike regerings se voedselprogramme moet ondersoek en onderneem word, met ongeveer 11 miljoen kinders wat deel uitmaak van ons primêre- en sekondêre skoolopleiding. As slegs 50% kinders bereik kan word deur skoolprogramme, kan dit 'n wesenlike verhoging in verbruik stimuleer, sowel as 'n kultuur van rosyne verbruik bevorder.
 - Ongelukkig is 'n generiese promosie aksie 'n langtermyn georiënteerde aksie, terwyl onmiddellike resultate verwag word.
- Markintelligensie is noodsaaklik om deeglike besluite te neem oor die langtermyn; maar dit verg tyd, fondse en kundigheid om die nodige stelsels te ontwikkel, in plek te stel en voortdurend te diens. Tans is daar nie 'n toegewyde persoon om sy/haar volle aandag aan hierdie funksie te wy nie.
 - Kapasiteit en kundigheid op die gebied is belangrik en is 'n wesenlike leemte wat gedeeltelik aangespreek word deur die gebruik van eksterne partye.
 - Die versameling en 'besit' van 'inhoud' soos resepte, foto-materiaal, 'stories oor die bedryf', geskiedkundige gebeurtenisse, ens., is 'n duur en tydsame proses. Groot leemtes bestaan in hierdie verband, maar geniet wel aandag sedert 2019.
 - Inligting moet akkuraat en vinnig met die mark gedeel word.
 - Inklusiewe gesprekke met produsente en verpakkers is 'n sleutel tot inligting wat uit SA na die internasionale gemeenskap vloei.
 - Sleutelaspekte soos voedselveiligheid, naspeurbaarheid, etiese handelspraktyke en sosiale verantwoordelikhede sal dringend aandag moet geniet. 'n Stelsel wat monetêr onderskeid kan tref sal produsente aanspoor om vinniger op die gebied vordering te toon.
 - 'n Sterk ondersteuningstelsel is nodig, wat verder met veral die inligting- en kommunikasieportefeulje geïntegreerd moet saamwerk.

5.6. Slotsom

Die heersende pandemie het opnuut fokus geplaas op gesonde leefstyle internasionaal; 'n sleutel tendens waarop rosyne moet kapitaliseer as 'n gesonde produkkategorie. Ons is kern belangrik om hierdie boodskap oor te dra om die wêreldvraag na ons produk te stimuleer, wat redelik onveranderd die afgelope dekades was.

In die algemeen, het die SA rosyntjiebedryf tot dusver ongedeerd weggestap van die pandemie. Verskeie hoëvlak gesprekke het bygedra dat die meeste landbougewasse as noodsaaklik beskou word, wat rosyne insluit. Alhoewel dit aangepaste protokolle vereis het, kon ons voortgaan om twee oeste af te haal, te verwerk en te bemark.

Nagenoeg 85% van totale rosyntjieproduksie word uitgevoer na verskeie markte wat Duitsland, Frankryk, Nederland, Kanada, VSA, die VK, Algerië en ander insluit. Dit beklemtoon ons bedryf dus onvoorwaardelik as 'n uitvoer georiënteerde bedryf. Dit stel ons verder ook direk bloot aan plaaslike beleidsverandering en enige verandering in die globale markomgewing waarin ons meeding, gekenmerk deur bewegings en onsekerhede geskep deur 'n verskeidenheid van faktore. Die pandemie is 'n sprekende voorbeeld. Dit het gewys dat die vraag na Goues beïnvloed word terwyl die vraag na Thompsons en SA Sultanas (WP's) steeds goed is.

Aksies wat onlangs geloods is, is daarop gemik om ons bedryf beter te voorsien van kritiese markinligting oor markbewegings en markdensense. Hierdie portefeulje sal groei in sy belangrikheid waar integriteit en akkurate inligting baie belangrik is tot die skep van waarde.

“

'n Groot eerste tree is gegee om ons bedryf in generiese terme te bemark. Die fokus hiervan is om ons produk te posisioneer as 'n premie-produk!

”

6. TRANSFORMASIE

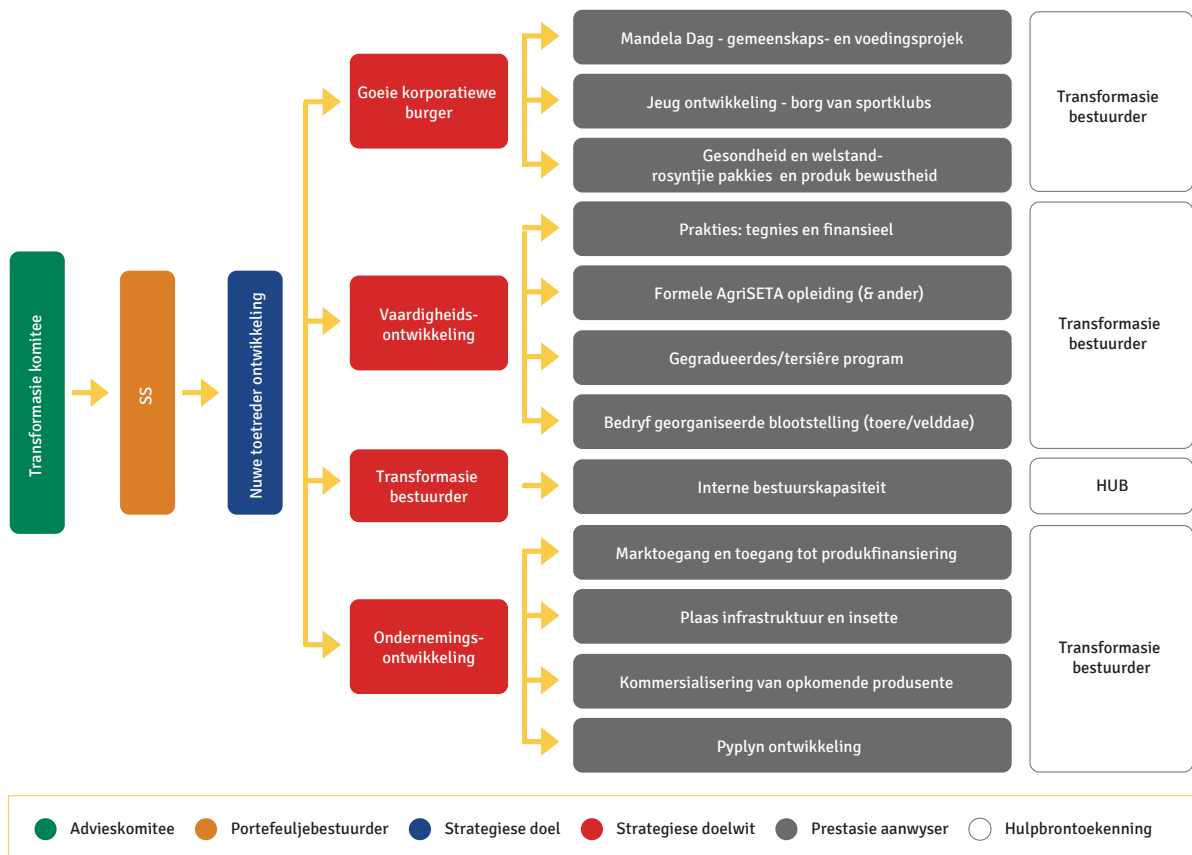
6.1. Oorsig van portefeulje

In Suid-Afrika word transformasie in die landbousektor van die grootste belang vir die stabiliteit en vooruitgang van ons land se demokrasie beskou. Transformasie word in hierdie konteks gedefinieer as die ontwikkeling en implementering van toepaslike programme om ons opkomende swart produsente te ondersteun om die sprong van opkomende na kommersiële rosyntjieprodusent te maak en om terselfdertyd hul marktoegangseleenthede uit te brei.

Die volgende strategiese doelwitte word ingesluit as deel van die Transformasie portefeulje (KPA 5), soos uiteengesit in “PROJECT RISE”:

- **Strategiese doelwit 1: Transformasiekapasiteit**
- **Strategiese doelwit 2: Ontsluit Kwekerpotensiaal**
- **Strategiese doelwit 3: Goeie Korporatiewe Burger**
- **Strategiese doelwit 4: Alliansies**

Sien figuur 17 vir ’n oorsig van die transformasie portefeulje.

FIGUUR 17: ILLUSTRASIE VAN OORSIG VAN DIE TRANSFORMASIE PORTEFEULJE.

Ingevolge die aanbevelings van die NAMC is Raisins SA verplig om 20% van die organisasie se statutêre heffing aan transformasie-aktiwiteite te bestee. Gevolglik is ons transformasiefonds gemik op die volgende aktiwiteite.

- Ondernemingsontwikkeling (60%)
- Bestuur van ons transformasieportefeulje (17%)
- Vaardigheidsontwikkeling (18%)
- Sosio-ekonomiese ontwikkeling (5%)

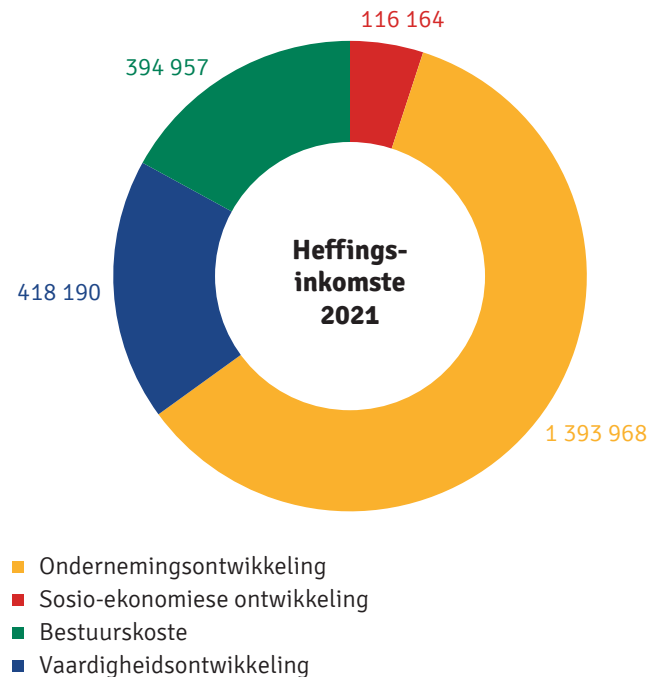
Ons transformasieplan word bepaal deur die NAMC se riglyne, soos verskaf op 30 Mei 2018, en goedgekeur deur die NAMC se transformasie- en oorsigkomitee op 23 April 2019.

Raisins SA se Transformasiekomitee se samestelling is as volg:

Komiteelid	Instelling
Nico Moloto	PepsiCo (Voorsitter)
Simoné Sell	Raisins SA
Suzette Bosman	IDC
Desiree Adams	EAC (Sekretaresse)
Lilian Senosi	Departement Landbou
Anthony Mac Minn	Sol Plaatjies Universiteit
ABI Messelaar	NAFU
Wiaan Janse van Rensburg	Agri NK
Brian Makhele	NAMC
Earl Loxton	Opkomende produsent
Petrus Grobler	Oursource
Llewellyn Adams	Voorsitter: EAC

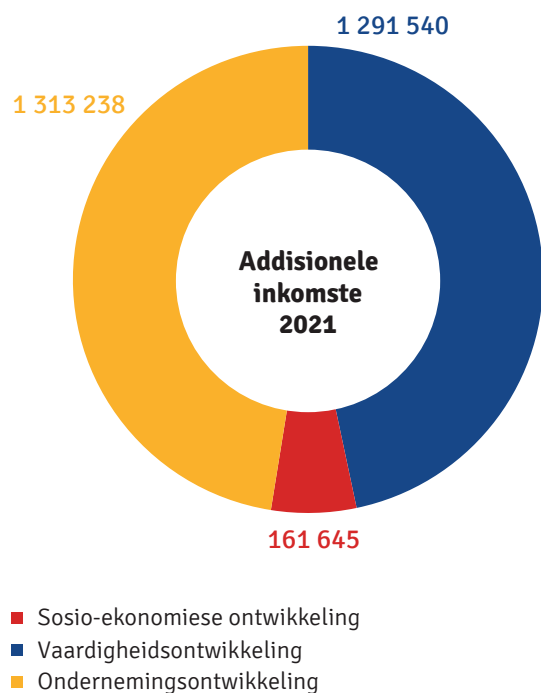
Fondse ingesamel vir ons transformasie-aksies vir 2021

Die begroting vir Raisins SA se Transformasie portefeulje was net meer as R2 miljoen vir die 2021-boekjaar. Totale besteding was R5 089 702,74 en verteenwoordig 27% van totale besteding. Bykomende fondse ter waarde van sowat R2 miljoen is in die proses ingesamel.

FIGUUR 18: TRANSFORMASIE INKOMSTE VIR 2021

Gedurende 2021 het ons voortgebou op bestaande vennootskappe en omdat ons presteer het, kon ons baie meer befondsing verkry as wat in 2020 vanaf vennote beskikbaar gestel is. Ons gaan voort om verhoudings te skep en te groei en die behoeftes van befondsters te verstaan om te verseker dat ons kwessies aanspreek waarvoor fondse bedoel is. Die transformasiekomitee het ook 'n noodsaaklike rol gespeel in die vorming van die portefeulje om 'n meer gefokusde benadering te skep en die portefeuljebestuurder met uitdagings by te staan.

FIGUUR 19: ADDISIONELE INKOMSTE

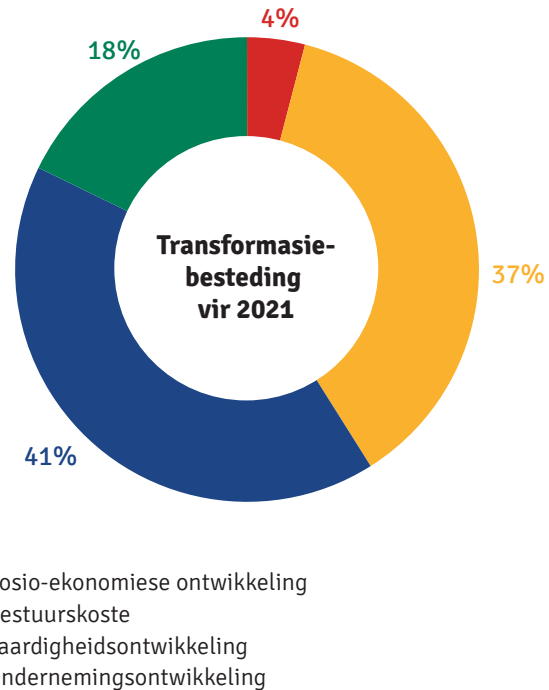

Fondse bestee 2021

Die meerderheid van die fondse bestee in 2021 was aan vaardigheidsontwikkeling. Opleiding is vir ons 'n groot fokus, asook in die vorm van ondersteuning na die opleiding plaasgevind het. Ons nagraadse program bied ondersteuning aan ons opkomende produsente en in die proses is ons besig om die jeug op te lei en voor te berei vir die werksomgewing. Ons het daarin geslaag om alle belangstellende plaaswerkers sowel as produsente suksesvol op te lei.

Ons het dubbeld wat begroot was vir ondernemingsontwikkeling, spandeer, wat 'n stap in die regte rigting is. Ons poog steeds om fondse te bekom sodat ons meer hektare kan aanplant en opkomende produsente met implemente kan ondersteun.

Ons sien uit daarna om fondse vir ondernemingsontwikkeling te ontsluit om 'n groter impak vir ons produsente en die ekonomie te verseker.

FIGUUR 21: GEDETAILLEERDE TRANSFORMASIE BESTEDING/INKOMSTE VIR 2021

Totaal	Vaardigheidsontwikkeling	Bestuurskoste	Ondernemingsontwikkeling	Sosio-ekonomiese ontwikkeling	Totale transformasie inkomste
	1 709 730	394 957	2 707 205	277 809	5 089 702
	34%	8%	53%	5%	100%
Addisioneel	Vaardigheidsontwikkeling	Bestuurskoste	Ondernemingsontwikkeling	Sosio-ekonomiese ontwikkeling	Totale addisionele inkomste
	1 291 540	-	1 313 238	161 645	2 766 423
	47%		47%	6%	100%
Heffing	Vaardigheidsontwikkeling	Bestuurskoste	Ondernemingsontwikkeling	Sosio-ekonomiese ontwikkeling	Totale heffingsinkomste
	418 190	394 957	1 393 968	116 164	2 323 279
	18%	17%	60%	5%	100%

FIGUUR 20: TRANSFORMASIE BESTEDING VIR 2021

6.2. Hoëvlak projekterugvoering

Tabel 4: Transformasieprojekte: projekopsomming 2021

Projek	Doelwitte	Vordering	Tydperk
Ondernemingsontwikkeling			
Marktoegang en toegang tot produkfinansiering	Verskaf marktoegang en finansiële ondersteuning aan ten minste 136 produsente.	Kredietfasiliteit- rosyntjieverwerkers. Ons het 40 opkomende produsente bygestaan met net meer as R1 miljoen se lenings.	Jaarliks
Plaasinfrastruktuur en insette	Verhoog produksiebasis en vermoë om inkomste te genereer. Voorsien menslike ontwikkelingsindeks-produsente van kwaliteit gewortelde plantmateriaal. Nuutste kultivars. Dit sal vir 'n tydperk van drie jaar wees.	Plaasontwikkeling: grondvoorbereiding, plantmateriaal, kunsmis, pale, drade, dreinerings (holistiese benadering tot wingerdontwikkeling). Voorsien sewe produsente van plaasontwikkeling bystand (vier hektaar in 2021).	Jaarliks
Kommersialisering van swart opkomende produsente	Versterk opkomende kwekersbesigheid. Verbeter volhoubaarheid vir produsente. Die doel is om van opkomende tot kommersiële produsent te vorder.	Versterking van interne proses, goeie korporatiewe bestuur, infrastruktuurondersteuning. Ons sal produsente op 'n glyskaal ondersteun om volhoubaarheid te verseker en kultuur van swart boere wat eienaarskap neem, af te dwing.	Elke vyf jaar
Pyplyn ontwikkeling	Die doel is om besigheidsplanne te finaliseer wat finansiering kan verseker. Die fokus sal wees op mega agri-projekte, met die potensiaal om die onmiddellike omgewing te verander.	Besigheidsplanne /uitvoerbaarheidsstudies. Ons het 'n besluit geneem om slegs met 'n projek te help sodra daar 'n goedgekeurde sakeplan in plek is om die sukses van 'n projek te verseker.	Alle projekte begin met 'n sakeplan.

Projek	Doelwitte	Vordering	Tydperk
Vaardigheidsontwikkeling			
Tegniese bystand en reguleringsdiens	Vyf voorligtingsbeampes wat ook diens lewer aan tot 200 opkomende produsente. Hierdie projek sal op die langtermyn 'n groot impak op die industrie hê.	Voorligtingsbeampte-program, om beste praktyke te ontwikkel. Die program is gefokus op die oordrag van tegniese vaardighede aan voorligtingsbeampes van Departement Landbou, om swart produsente regoor die provinsie verder te ondersteun.	Elke vier jaar
Gestruktureerde kursusse	6M opleiding vir 240 plaaswerkers. SATI opleiding - 25 persone het hierdie opleiding bygewoon.	6M opleiding- holistiese plaasbestuursopleiding. SATI-opleiding - kortkursus om kennis van ons bedryfsdeelnemers te bevorder.	Jaarliks
Gegradueerdes/interns	40 gegradueerdes geplaas deur Raisins SA.	Daar is permanente poste aangebied aan vyf van die gegradueerdes. Vennote ingesluit: FNB, Carpe Diem, PepsiCo, RedSun Raisins, Plant SA, FruitFly Africa, VUT, SAPO, Eksteenskuil.	Elke twee jaar
Internasionale/ binnelandse georganiseerde toere	Bevorder kennisbasis van ons vooraanstaande opkomende produsente.	Internasionale blootstelling om kennis te verkry van beste praktyke, nuutste tegnologie, toonaangewende tendense in globale konteks, ens.	Jaarliks
Transformasiebestuur			
Interne transformasiebestuur	Kweek ontluikende sektor, ontwikkel en verbeter menslike kapitaal, bevorder sosiale samehorigheid.	Toegewyd aan die portefeulje: suksesvolle uitvoering van projekte, ontwikkel en dryf vennootskappe, gebruik fondse, bevorder ons opkomende produsente, bou bedryfstransformasiekapasiteit/-vermoë. Ontplooiing van voorligtingsbeampte van Departement van Landbou Noord-Kaap. 40 gegradueerdes in die stelsel.	Elke twee jaar
Sosio-ekonomiese ontwikkeling			
Mandela dag	Raisins SA span spandeer die dag saam met gemeenskap en gee terug.	Gemeenskapsopheffingsprojekte en kospakkies.	Jaarliks

6.3. Lesse geleer

In 2021 is verskeie lesse geleer oor die uitvoering van ons verantwoordelikhede. Die volgende is ’n opsomming hiervan:

- Belangrikheid van ’n komitee, dit skep struktuur en stel doelwitte in plek.
- Vennootskappe is ’n groot deel van die sukses van die Transformasie portefeulje. Ons is verheug om MOU’s in plek te hê met beide die Noord-Kaap en Wes-Kaapse Departemente van Landbou.
- Dit is belangrik om die behoefte van die boer te verstaan en die boer by elke stap van ontwikkeling in te sluit.
- Ons het suksesvol saam met ons produsent ’n kultuur in Raisins SA geskep dat hulle nie net hulp moet verwag nie, maar ook iets na die tafel moet bring. Ons werk op ’n afgeskaalde beginsel.
- Ons het steeds ’n groot tegniese en finansiële gaping in die bedryf. Die nagraadse program speel ’n groot rol in kapasiteitsbou van ons tegniese span, ook in ons hele waardeketting.

6.4. Slotsom

Die transformasie portefeulje het ’n groot fokusverskuiwing na volhoubare ontwikkeling in 2021 gehad en hard gewerk om fondse te verseker om projekte volhoubaar te maak. Vennootskappe is baie deurslaggewend vir hierdie portefeulje aangesien ons nie al hierdie uitdagings alleen kan aanpak nie. Ons het daarin geslaag om in lyn te kom met die korrekte strategiese vennote wat noodsaaklik is vir die bedryf as geheel. Daar was ook ’n fokus op vroue in landbou wat baie opwindend is, aangesien ons nie baie vroue in ons bedryf het nie. Dit was baie opwindend om te sien hoe elke vrou soveel tegniese kennis van hul plaas gehad het. Ons probeer steeds geleidelik om grootskaalse befondsing te verseker, om grootskaalse aanplantings te laat realiseer. Ons was gelukkig om produsente van hulp te voorsien gedurende hierdie moeilike tye en sal voortgaan om ons produsente te ondersteun.

7. OORDRAG VAN INLIGTING, KOMMUNIKASIE EN KENNIS

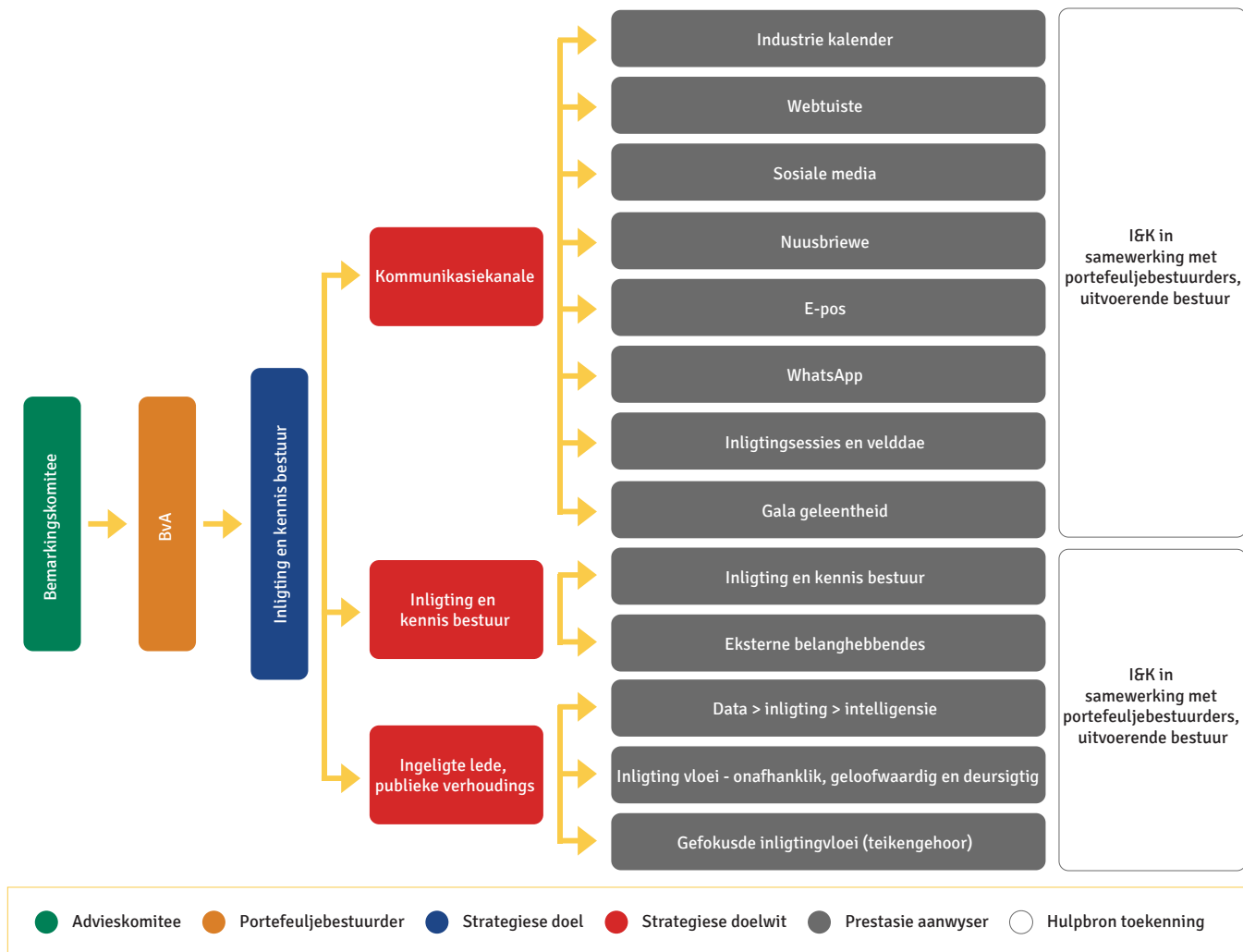
7.1. Oorsig van portefeulje

Inligting en kommunikasie is van kardinale belang vir enige bedryfsorganisasie wat in die opemark funksioneer. Om aan die inligtingsbehoefte van die bedryf te voldoen, probeer Raisins SA om betroubare, relevante en tydig inligting te voorsien aan die rolspelers in ons waardeketting. Raisins SA versamel, interpreteer en stel inligting vry wat bedryfsverwant is met die doel om besluitneming vir alle rolspelers te vergemaklik en dus risiko’s te verminder.

Die volgende strategiese doelwitte word ingesluit as deel van die Inligting en Kommunikasie portefeulje (KPA 4), soos uiteengesit in “PROJECT RISE”:

- **Strategiese doelwit 1: Lede registrasie**
- **Strategiese doelwit 2: Kommunikasie kanale**
- **Strategiese doelwit 3: Openbare betrekkinge/ verhoudings**

Sien figuur 22 vir ’n oorsig van die inligting en kommunikasie portefeulje.

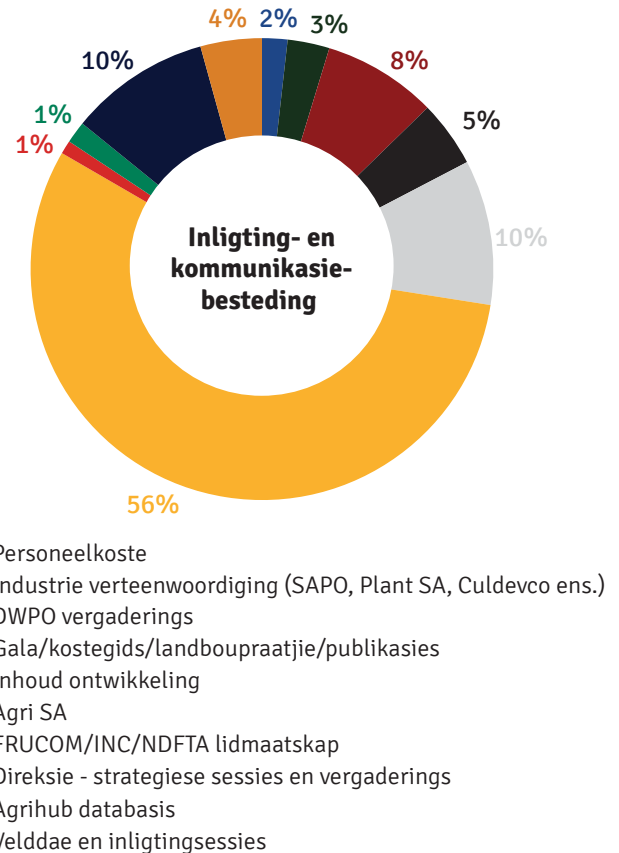

FIGUUR 22: ILLUSTRASIE VAN DIE INLIGTING EN KOMMUNIKASIE PORTEFEULJE

Die volgende paragraaf som kortliks formele interaksie vir 2021 op:

16 nuwe resepte is vrygestel; drie oesskattings is vrygestel deur amptelike media verklarings; 20 weke se inname verslagdoening is hanteer; maandelikse handelsverslae is vrygestel vir SA rosyne; kwartaallikse nuusbriewe; die jaarlikse Kostegids en Industrie statistiek boekie is ontwikkel en gepubliseer. Daar is 20 interaktiewe inligtingsessies gehou wat bygewoon is deur 482 produsente gedurende 2021. Die sessies het die volgende ingesluit: AJV is deur 128 afgevaardigde produsente bygewoon; vier DWPO vergaderings het plaasgevind wat deur lede bygewoon is; nege velddae is aangebied en gesamentlik het 195 produsente dit bygewoon; twee bemarkingsforum vergaderings is aangebied en deur 29 verteenwoordigers bygewoon; die Landboupraatjie is virtueel aangebied en 72 mense het dit bygewoon. Deur gebruik te maak van sosiale media platforms is ongeveer 1 miljoen persone bereik. Ons webtuiste vir die 2021 periode was deur 21 779 mense besoek, verteenwoordig uit 10 lande, hoofsaaklik die VK (dis ook hier waar ons grootste promosie veldtog plaasvind).

Figuur 23 verskaf 'n oorsig oor die koste-samestelling van die portefeulje, wat R1 749 483 beloop en 9.5% van die totale spandering verteenwoordig. Inligting- en kommunikasiebesteding se grootste projekte is die industrie gala, die kostegids en landboupraatjie (10%) en velddae (10%). Personeelkoste verteenwoordig 56% van die portefeulje, waar alle interne kommunikasie hanteer word wat die volgende insluit: bestuur van sosiale media, nuusbriewe, internasionale kommunikasie, die vrystelling van artikels en ander. 'n Gedetailleerde uiteensetting van aktiwiteite word vervat in Tabel 5.

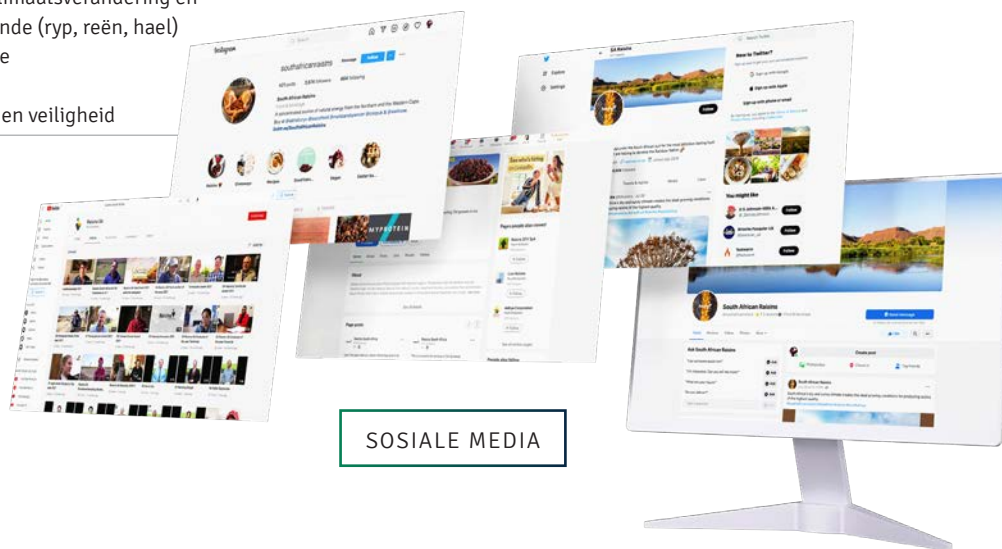

FIGUUR 23: INLIGTING- EN KOMMUNIKASIEBESTEDING VIR FJ2021

7.2. Fokusareas

Tabel 5: Kernfokus van Inligting en Kommunikasie

Kernfokus	Komponente	Kernfokus	Komponente
Raisins SA profiel	Akkurate inligting	Ontwikkel van bemerkingsmateriaal	<ul style="list-style-type: none"> VK Plaaslike mark
Databasis	<ul style="list-style-type: none"> Opdateer van lede-databasis Verpakkers Belanghebbendes 	Internasionale kommunikasie	<ul style="list-style-type: none"> Frucom INC NDFTA Ambassades
Produksie- en markinligting	<ul style="list-style-type: none"> Hektare gevestig, per kultivar Ouderdom en samestelling van hektare gevestig Oesskatting (x3) Produk-inname Markverslae/handelsverslae 	Plaaslike kommunikasie	<ul style="list-style-type: none"> Raisins SA nuusbrieff Regering skakeling Georganiseerde landbou
Publikasie van rosyne-waardeketting en beleidsanalise	<ul style="list-style-type: none"> Navorsingswerk relevant tot beleidsformulering 	Instandhouding van media-platforms	<ul style="list-style-type: none"> Webwerf Sosiale media WhatsApp-groepe Facebook
Publikasie van Agri-‘benchmarking’	<ul style="list-style-type: none"> Kostegids Frudata-inisiatief Produkgelykingstudie 	Ad hoc	<ul style="list-style-type: none"> SAID Internasionale kommunikasie Mededingingsowerheid
Publikasie van bedryfsverwante kritiese inligting	<ul style="list-style-type: none"> Impak van klimaatsverandering en weerstoestande (ryp, reën, hael) Watergehalte Arbeid Gesondheid en veiligheid 		

7.3. Hoëvlak projekterugvoering

Tabel 6: Inligting en Kommunikasie - projekopsomming 2021

Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
Databasis	<ul style="list-style-type: none"> Skep van gebruikersvriendelike platform: inligting word vertroulik ingevorder en bewaar. Opgedateerde lededatabasis van bedryf. Opgedateerde stoksensus vir die bedryf. 	<p>'n Lededatabasis en stoksensus wat op datum is maak deel uit van Raisins SA se basiese verpligtinge onder ons statutêre maatreëls.</p> <p>'n Groot poging is aangewend sedert 2019 om naspeurbaarheid, effektiewe kommunikasie en bedryfsinligting so akkuraat moontlik te kan versamel en vertroulik te kan bewaar. 'n Afgetekende databasis as deel van die minimum SAGAP vereiste is in plek gestel om naspeurbaarheid te bevorder in die bedryf. Om effektiwiteit te bevorder en dus duplisering van aktiwiteite aangaande naspeurbaarheid te voorkom. Die oorblywende 20% van die lede (2020) se inligting is op datum gebring en 80%+ van lede (2020) se inligting wat reeds op die databasis was is op datum gebring wat ons ledelys en kontakbesonderhede insluit.</p>	Deurlopend
Webwerf	<ul style="list-style-type: none"> Instandhouding van 'n platform waar inligting deurgegee kan word. 'n Platform waar bedryfsrolspelers maklik inligting kan inwin oor wie en wat ons bedryf verteenwoordig. Internasionale kopers en rolspelers met sleutelspelers in die bedryf kan verbind soos bv. met ons verpakkers. 	Die webwerf word op 'n maandelikse basis opgedateer met nuwe resepte en relevante inligting, nuwe foto's en publikasies.	Deurlopend

WEBWERF

Projek	Doelwitte	Vordering	Tydsduur
WhatsApp groepe	WhatsApp groepe volgens Landbou-verenigings is opgestel sodat alle inligting per e-pos asook per WhatsApp kan uitgaan.	Afgehandel en in werking. WhatsApp groepe werk baie goed, veral vir vroeë waarskuwingsboodskappe. Raisins SA bestuur die groepe en dit word slegs vir bedryfsrelevante inligting aangewend.	Deurlopend
Bedryfspublikasies	Die doel is om akkurate, feitlike en toepaslike inligting vir die bedryf te publiseer.	<p>Die volgende publikasies is gedurende 2020 in plek gestel en word jaarliks hersien en publiseer. Dit vereis noue samewerking tussen alle portefeuljies. Die publikasies vir 2021 is as volg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resepte (maandeliks) • Kostegids (2021) • Bedryfstastiek (2021) • Jaarverslag (2021) • Vrugtevlieg opsomming (weekliks) • Inname volumes (weekliks) • LGO wenk van die week (weekliks) • Maandelikse verskepings (maandeliks) • Nuusbrieff (kwartaalliks) • Oesskattings en produksie-impakte (drie keer) 	Deurlopend

BEDRYFSSTATISTIEK 2021

Projek	Doelwitte	Vordering	Tydskuur
Inligtingsdae/velddae	'n Sleutel tot die bedryf is om praktiese velddae/ inligtingsdae aan te bied, wat toepaslike en sleutelaksies in die bedryf toelig.	Inligtingsdae sluit in: <ul style="list-style-type: none"> • Landboupraatjie • Plantmateriaal • SAWVV/Raisins SA/SATI inligtingsdag • Kultivardag 	Deurlopend
Bedryf se gala geleentheid		Raisins SA bied die 3de suksesvolle gala-geleentheid (virtueel en in persoon) aan. Die kort video's wat oor elke wenner gemaak is, word gesamentlik meer as 25 000 keer op Facebook gekyk en gedeel met ander. 'n Klein seremonie word gehou vir die direksie, borge en wenners by African Vineyard om hulle trofees te oorhandig. Die kategorieë sluit die volgende in: <ul style="list-style-type: none"> • Bedryfsleier • Bydrae tot die bedryf • Opkomende Produsent van die Jaar • Jong produsent van die jaar • Vroue-produsent van die jaar • Innovasie • Plaaswerker van die jaar • Student van die jaar • Hoërskool Martin Oosthuizen landbou leerder van die jaar 	
Algemene jaarvergadering		Die algemene jaarvergadering was suksesvol aangebied by: Duin-in-die-Weg, Marchand, Keimoes en Vredendal. Produsente kon dit in persoon of virtueel bywoon, waar die belangrike inligting deurgegee en resolusies geneem is. Suksesvol afgehandel.	Jaarliks
Ad hoc-aktiwiteite	Pro-aktiewe/re-aktiewe kommunikasie soos benodig word.	Die insameling en verwerking van data/inligting geskied deurlopend. Ad hoc navrae of soos gebeurde plaasvind gedurende die jaar, word geformuleer om spesifieke navrae of gebeurde aan te spreek.	Deurlopend

GALA
GELEENTHEID

ALGEMENE
JAARVERGADERING

7.4. Lesse geleer

2020 was 'n moeilike jaar weens die ontwrigtende impak van Covid-19 regoor die wêreld, en in 2021 was baie van die “nuwe normaal” wat in 2020 gevestig is, steeds van toepassing. 2021 se interaksie was effens makliker as 2020 s'n, en individue kon kies tussen in persoon of virtuele bywonings.

Beplanning van geleenthede het steeds met groot uitdagings gepaard gegaan; aangesien die Covid-19 maatreëls steeds deurlopend verander het en op kort kennisgewing beplanning omver kon gooi.

Dit was dus noodsaaklik om konstant 'n alternatiewe plan te hê. Tegnologie is aan die ontwikkel en hierdie spesifieke portefeulje sal goed moet besin oor die toekoms en waar tegnologie geïnkorporeer kan word om koste-effektiewe kommunikasie te verseker, maar dat dit terselfertyd verbruikersvriendelik vir die produsente is.

Alhoewel die eersteprys kommunikasie en oordrag van inligting in persoon is, is dit wel vandag makliker (en moontliker) vir 'n persoon om twee vergaderings wat bv. 800 kilometer uit mekaar uit is, op dieselfde dag by te woon, te danke aan aanlyn platforms.

Persoonlike interaksie met ons produsente en belanghebbendes in die bedryf is vir ons baie belangrik, maar ons is dankbaar vir die mate van effektiwiteit wat geskep word deur die opsie van aanlyn kommunikasie en vergaderings.

7.5. Slotsom

Sedert 2019 het ons die fondasies gelê om 'n sterk ondersteuningstelsel vir ons produsente en verpakkers daar te stel en om relevante inligting, tydig en toepaslik deur te gee. Ons het baie lesse geleer wat aanpassings geveer het in 2020 en ons het op daardie fondasies gebou, deur die databasisse wat bestaan het meer volledig te maak en om standarde te skryf wat ons bedryf soos 'n handskoen pas ten bate van ons produsente. Daar is steeds areas van verbetering vir funksionering van hierdie portefeulje, maar wesenlike vordering is gemaak oor die afgelope drie jaar om kapasiteit, strukture, strategie en stelsels vir implementering te vestig.

Ons het markte laat groei en sterk bande gesmee waarop ons in die toekoms kan voortbou. Ons span raak ook elke jaar sterker en groter om 'n beter diens te kan lewer aan al ons produsente en verpakkers. Ons weet in 2022 sal ons verder kan voortbou op hierdie fondasies.

8. VERKORTE FINANSIËLE STATE

Raisins South Africa NPC

(Registration number : 1997/019805/08

Financial Statements for the year ending 31 December 2021

General information

Unabridged Audited Financial Statements	A copy of the unabridged financial statements can be obtained from the Company Secretary: S Sell Tel: +27 (0) 54 495 0283 Email: Simones@raisins.co.za	
Country of Incorporation and Domicile	South Africa	
Nature of Business and Principal Activities	Service delivery to dried fruit producers	
Directors	JWJ Fourie	
	D van der Merwe	
	J van Zyl Vorster	
	CF Botha	
	PJ Kuilman	
	AP Mac Minn	
	J van der Colff	
	EW Loxton	
	BLR de Vos	(Appointed 30 September 2021)
Chairman	JWJ Fourie	
Registered Office	9 Groenpuntweg Keidebees Upington Northern Cape 8801	

General information (continued)

Bankers	First National Bank Ltd
Taxation Number	9104004057
Level of Assurance	Audited in terms of the Companies Act of South Africa
Auditors	Venter en Vennote 46 Anton Lubowski Drive Upington Northern Cape 8801
Compiler	S E Mans B.Acc AGA (SA)

Directors' Responsibilities and Approval

The directors are required by the Companies Act of South Africa to maintain adequate accounting records and are responsible for the content and integrity of the annual financial statements and related financial information included in this report. It is their responsibility to ensure that the annual financial statements satisfy the financial reporting standards with regards to form and content and present fairly the statement of financial position, results of operations and business of the non-profit company, and explain the transactions and financial position of the business of the non-profit company at the end of the financial year. The annual financial statements are based upon appropriate accounting policies consistently applied throughout the non-profit company and supported by reasonable and prudent judgements and estimates.

The directors acknowledge that they are ultimately responsible for the system of internal financial control established by the non-profit company and place considerable importance on maintaining a strong control environment. To enable the directors to meet these responsibilities, the directors set standards for internal control aimed at reducing the risk of error or loss in a cost effective manner. The standards include the proper delegation of responsibilities within a clearly defined framework, effective accounting procedures and adequate segregation of duties to ensure an acceptable level of risk. These controls are monitored throughout the non-profit company and all employees are required to maintain the highest ethical standards in ensuring the company's business is conducted in a manner that in all reasonable circumstances is above reproach.

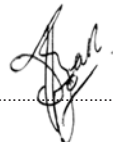
The focus of risk management in the non-profit company is on identifying, assessing, managing and monitoring all known forms of risk across the non-profit company. While operating risk cannot be fully eliminated, the non-profit company endeavours to minimise it by ensuring that appropriate infrastructure, controls, systems and ethical behaviour are applied and managed within predetermined procedures and constraints.

The directors are of the opinion, based on the information and explanations given by management and the external auditors, that the system of internal control provides reasonable assurance that the financial records may be relied on for the preparation of the annual financial statements. However, any system of internal financial control can provide only reasonable, and not absolute, assurance against material misstatement or loss. The going-concern basis has been adopted in preparing the financial statements. Based on forecasts and available cash resources the directors have no reason to believe that the company will not be a going concern in the foreseeable future. The financial statements support the viability of the non-profit company.

The external auditors are responsible for independently auditing and reporting on the non-profit company's annual financial statements. The annual financial statements have been examined by the non-profit company's external auditors and their qualified audit report is presented on pages 5 to 6.

The annual financial statements set out on pages 7 to 19 which have been prepared on the going concern basis, were approved by the directors and were signed on 14 April 2022 on the non-profit company's behalf by:

.....
Director

.....
Director

Directors report

The directors present their report for the year ended 31 December 2021.

1. Review of financial results and activities

Main business and operations

The principal activity of the non-profit company is to service delivery to dried fruit producer in South Africa. There were no major changes herein during the year. Non-profit company's revenue increased from R 10 328 572 in the prior year to R 11 616 397 for the year ended 31 December 2021.

The operating results and statement of financial position of the non-profit company are fully set out in the attached financial statements and do not in our opinion require any further comment.

On 11 December 2020, honourable Minister for Agriculture, Land reform and Rural development, Mrs AT Didiza, approved the statutory measure and determination of levies for dried vine produce in accordance with the Marketing of Agricultural Products Act for the following four year cycle:

2020/2021 - 16.00c per kg
 2021/2022 - 17.60c per kg
 2022/2023 - 19.30c per kg
 2023/2024 - 21.00c per kg, excluding VAT

2. Going concern

The annual financial statements have been prepared on the basis of accounting policies applicable to a going concern. This basis presumes that funds will be available to finance future operations and that the realisation of assets and settlement of liabilities, contingent obligations and commitments will occur in the ordinary course of business.

3. Events after reporting date

No event, material to the understanding of this report, has occurred between the financial year-end and the date of this report.

4. Directors

The directors of the non-profit company during the year and up to the date of this report are as follows:

JWJ Fourie	D van der Merwe	CF Botha
AP Mac Minn	B Le Roux de Vos	J van Zyl Vorster
PJ Kuilman	J van der Colff	EW Loxton

Audit report

To the Director of Raisins South Africa NPC

Opinion

I have audited the financial statements of Raisins South Africa NPC set out on pages 7 to 17, which comprise the statement of financial position as at 31 December 2020, and the statement of comprehensive income, the statement of changes in equity and the statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In my opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of Raisins South Africa NPC as at 31 December 2020, and its financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with the International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities.

Basis for Opinion

I conducted my audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). My responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of my report. I am independent of the non-profit company in accordance with the sections 290 and 291 of the Independent Regulatory Board for Auditors' Code of Professional Conduct for Registered Auditors (Revised January 2018), parts 1 and 3 of the Independent Regulatory Board for Auditors' Code of Professional Conduct for Registered Auditors (Revised November 2018) (together the IRBA Codes) and other independence requirements applicable to performing audits of financial statements in South Africa. I have fulfilled my other ethical responsibilities, as applicable, in accordance with the IRBA Codes and in accordance with other ethical requirements applicable to performing audits in South Africa. The IRBA Codes are consistent with the corresponding sections of the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants and the International Ethics Standards Board for Accountants'

International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) respectively. I believe that the audit evidence I have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for my opinion.

Emphasis of Matter

In common with similar associations it is not feasible for management to institute accounting controls over levy income from packers prior to the initial entry of the collections in the accounting records. We tested a sample of the packers intake information to declarations made by their auditors and no material differences was found to that declared.

Other Information

The directors are responsible for the other information. The other information comprises of the directors' report and the notes to the detail incomestatement as set ou on page 18-21. My opinion on the financial statements does not cover the other information and I do not express an audit opinion or any form of assurance conclusion thereon.

In connection with my audit of the financial statements, my responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or my knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work I have performed, I conclude that there is a material misstatement of this other information, I am required to report that fact. I have nothing to report in this regard.

Responsibilities of the directors for the financial statements

The directors are responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities, and for such internal control as the directors determine is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the directors are responsible for assessing the non-profit company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless the directors either intend to liquidate the non-profit company or to cease operations, or have no realistic alternative but to do so.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

My objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes my opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, I exercise professional judgement and maintain professional scepticism throughout the audit. I also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for my opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the non-profit company's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by the directors.
- Conclude on the appropriateness of the directors' use of the going concern basis of accounting and based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the non-profit company's ability to continue as a going concern. If I conclude that a material uncertainty exists, I am required to draw attention in my auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify my opinion. My conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of my auditor's report. However, future events or conditions may cause the non-profit company to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- I communicate with the directors regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that I identify during my audit.

Venter & Vennote
Per: Janine Venter
 Director/Partner
 Chartered Accountant (SA)

7 May 2020
 46 Anton Lubowski Road
 Uppington
 Northern Cape
 8801

Statement of Financial Position

Figures in R	2021	2020
Assets		
Non-current assets		
Property, plant and equipment	600 452	455 397
Unlisted investments	12 933 105	6 850 043
	13 533 557	7 305 440
Current assets		
Trade and other receivables	4 692 448	1 702 853
Inventory	282 055	344 555
Cash and cash equivalents	549 148	583 480
	5 523 651	2 630 888
Total assets	19 057 208	9 936 327
Equity and liabilities		
Equity		
Funds	8 830 636	8 209 724
Non - current liabilities		
Loan - Raisins South Africa Industry Trust	8 960 175	-
Current liabilities		
Trade and other payables	1 266 397	1 726 603
Total equity and liabilities	19 057 208	9 936 327

Statement of Comprehensive Income

Figures in R	2021	2020
Revenue	11 616 397	10 328 572
Other income	7 146 356	4 196 550
Other expenses	(18 446 277)	(16 286 982)
Profit/(Loss) from operating activities	316 476	(1 761 860)
Bad debts	(5 983)	-
Finance income	364 165	349 803
Finance cost	(209)	(148 048)
Realised currency gains/(losses)	(53 537)	(33 253)
Scrapping of assets	-	(1)
Profit/(Loss) for the year	620 912	(1 593 359)

Statement of Changes in Equity

Figures in R	Statutory funds	Voluntary funds	Retained income	Total
Balance at 1 January 2020	1 424 856	7 863 623	0	9 288 479
Changes in equity				
Prior year correction	514 604	-	-	514 604
Loss for the year	-	-	(1 593 359)	(1 593 359)
Total comprehensive income	514 604	-	(1 593 359)	(1 078 755)
Transfers between equity				
Transfers from retained income	(5 789 909)	4 196 550	1 593 359	-
Transfers	-	-	-	-
Balance at 31 December 2020	(3 850 449)	12 060 173	-	8 209 724
Changes in equity				
Prior year correction	-	-	620 912	620 912
Total comprehensive income	-	-	620 912	620 912
Transfers between equity				
Transfers from retained income	(6 525 444)	7 146 356	(620 912)	-
Transfers	-	-	-	-
Balance at 31 December 2021	(10 375 893)	19 206 529	-	8 830 636

Statement of Cashflows

Figures in R	2021	2020
Cash flows (used in)/from operating activities		
(Loss)/Profit for the year	620 912	(1 593 359)
Adjustments to reconcile (loss)/profit		
Adjustments for finance income	(364 165)	(349 803)
Adjustments for finance charges	209	148 048
Adjustments for (increase)/decrease in trade accounts receivable	(345 149)	(1 048 929)
Adjustments for (increase)/decrease in other operating receivables	(2 644 446)	(334 814)
Adjustments for (decrease)/increase in trade accounts payable	(38 795)	(199 469)
Adjustments for (decrease)/increase in other operating payables	(421 411)	968 129
Adjustments for (decrease)/increase in inventory	62 500	(344 555)
Adjustments for depreciation and amortisation expense	152 471	119 251
Adjustments for reserve transfers/prior year correction	-	514 604
Total adjustments to reconcile (loss)/profit	(3 598 787)	(527 537)
Net cash flows (used in)/from operations	(2 977 874)	(2 120 896)
Finance charges	(209)	(148 048)
Finance income	364 165	349 803
Net cash flows (used in)/from operating activities	(2 613 919)	(1 919 141)

Statement of Cashflows (continued)

Figures in R	2021	2020
Cash flows from/(used in) investing activities		
Purchase of property, plant and equipment	(297 526)	(198 786)
(Increase)/decrease in other financial assets	(6 083 062)	2 502 117
Net cash flows (used in)/from investing activities	(6 380 588)	2 303 331
Cash flows from/(used in) financing activities		
Increase/(Decrease) in other financial liability	8 960 175	-
Net cash flows from/(used in) investing activities	8 960 175	-
Net (decrease)/increase in cash and cash equivalents	(34 332)	384 190
Cash and cash equivalents at beginning of period	583 480	199 291
Cash and cash equivalents at end of period	549 148	583 480

+27 54 495 0283

admin@raisinsa.co.za

www.raisinsa.co.za